

SENA DAINA - NAUJA GAIDA

DERYBOS BERLYNE NEVYKSTA

Keturių "didžiųjų" derybos Berlyne, prasidėjusios sausio 25 d., eina vėžio žingsniu. Molotovas pasaulio politikos sutvarkymui pateikė keletą projektų, kurie nepriimtini vakariečiams, nes Kremlius nuolaidų nenori daryti ir net derybų keliu nori kuo daugiau laimėti. Anglijos ir Prancūzijos užs. reik. ministrai pradžioje lyg ir norėjo daryti kai kurių nuolaidų, kai jiems pakvipo Molotovo pasiūlytos didžiulės Sov. Rusijos ir komunistinės Kinijos rinkos. Tačiau po griežto ir atviro Foster Dulles'o žodžio ir po pastebėjimo, kad Kremliaus atstovas vis traukia seną dainą tik nauja gaida, ir šie pradėjo aiškiau kalbėti. Pagrindinis nesutarimo taškas buvo ir tebėra Vokietijos suvienijimo klausimas. Vakariečiai norėtų, kad vieningos visos Vokietijos valdžia būtų renkama pagal demokratinius principus, kai tuo tarpu Maskvos įgaliojimas sutinka tik tuo atveju, jei galės sau užsitikrinti komunistų laimėjimą visoje Vokietijoje. Aišku, Vakarų valstybių atstovai su tokiais sąlygomis negali sutikti, nes yra tikri, kad, demokratiškai renkant sujungtos Vokietijos vyriausybę, komunistai, kurie jau iki gyvo kaulo įgriso vokiečiams, pralaimės, o tuo pačiu ir būsimos Vokietijos politika bus vakarietiška. Tai žino ir pats Molotovas ir tokio grobio, kaip dalies Vokietijos, nenori atsižadėti.

Mums įdomu, kad F. Dulles, atsakydamas į Molotovo kalbas ir projektus, kaip pavyzdį keleta kartų vardiškai paminėjo Lietuvą, Latviją ir Estiją bei jų priverstinį įjungimą į Sovietines Respublikas. Jis taip pat paminėjo paties Molotovo sutartį, padarytą su nacinės Vokietijos vyriausybe, kuria buvo pasidalintos Rytų Europos žemės, tarp jų ir Pabaltijis. Nors tas mums nieko naujo neatneša, bet įdomu, kad mūsų likimo reikalas jau minimas ir viešose konferencijose.

KEISTA TAIKA SU AUSTRIJA

Antroju punktu derybose turėjo būti Austrijos taikos klausimas. Ši valstybė, kuri pirmoji nukentėjo nuo Hitlerio, jos taikos sutarties klausimą sprendžiant, jungiama su Vokietija. Maskvos atstovas su Austrija nori sudaryti tokią taiką, kuri garantuotų sovietinei kariuomenei pasilikimą Austrijoje. Jis reikalauja, kad okupacinė kariuomenė būtų sumažinta, bet nesutinka visiškai atitraukti kariuomenės. Vakariečiai reikalauja, kad, taikos sutartį su Austrija pasirašius, okupacinė kariuomenė būtų visiškai atitraukta. Pastaruosiuose slaptuose posėdžiuose, atrodo, Molotovas padarė nuolaidą, sutikdamas Austrijos sostinę Vieną palikti laisvą, bet dar vis laikyti savus kariuomenės dalinius kitose krašto dalyse. Dar negalima įspėti, ar dėl Austrijos

taikos galutinai susitars, ypač, kad Molotovas tai mėgina jungti su Vokietijos ir Triesto klausimais, bet galima spėti, kad taika nebus garbinga ir teisinga.

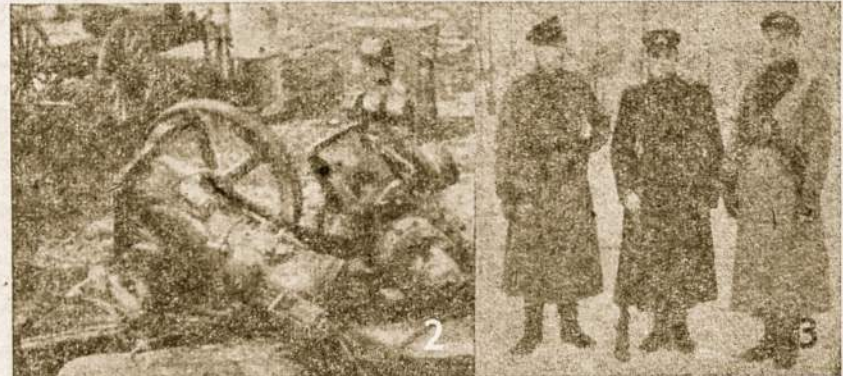
INDOKINIJOJE VĖL KOVOS

Korėjoje esant paliauboms, komunistinė Kinija ir Rusija turi laisvesnes rankas vesti kovas Indokinijoje. Paskutiniu metu, einant deryboms Berlyne, kaip tik ir prasidėjo didieji komunistų puolimai prieš prancūzų ir vietnamiečių kariuome-

deryboms, nespėjama, bet gali būti viena iš kliūčių.

ITALŲ KRIZĖ

Italija ministerių kabineto krizę išsprendė, pavesdama sudaryti naująjį vadinamam "stipriausiam vyrui" Marijui Scelbai. Jis ilgai yra buvęs vidaus reik. ministru ir pasižymėjo nepaprasta energija ir sumanumu kovose prieš komunistų keliamas suirutes. Jo kabinetas sudarytas iš krikščionių demokratų, antikomunistinių socialistų ir liberalų turės kurį laiką pasiti-

Mūsų savanoriai apgynė Lietuvos laisvę 1918-21 m., o dabartiniai savanoriai - partizanai ją gina prieš dabartinius okupantus.

nes. Prancūzai, kurie nuo šio karo jau yra labai pavargę, mėgina pravesti savo teigimą, jog jie vieni negali kariauti. Gal dėl to Vakarų atstovai sutinka balandžio 15 d. Šveicarijoje pradėti derybas su kom. Kinija, bet su sąlyga, kad derybose dalyvautų ir trys laisvosios Indokinijos valstybės, būtent Laos, Vietnamas ir Combodija. Gal dar bus prie derybų stalo pasodintos ir abi Korėjos, bet dėl jų labai nespėjama. O Pietų Korėjos prezidentas pasiūlė savo dalinius padėti vesti karą prieš komunistus. Ar tas nepakenks

kėjimą parlamente, bet neatrodo, kad galėtų labai ilgai išsilaikyti. Tačiau šiuo metu krizė išspręsta, nors komunistai ir socialistai mėgina streikais naująją vyriausybę pažeminti.

Derybos Berlyne nukreipė visų akis į save, bet komunistai, tuo pasinaudodami, stengiasi kuo daugiau per savo patikėtinius veikti ir visur kelti kuo daugiau triukšmo. Kokios naudos duos derybos, negalima spėti, bet galima manyti, kad ji bus labai nežymi. Tuo tarpu akių mulkinimas eis vis toliau ir giliau. — P. S.

Okupuotoje LIETUVOJE

O Liūdni prie okupantų buvo pavergtiesiems lietuviams ir Naujiesiems Metal. Tačiau okupantai per savo radijus, spaudą ir įvairias kitas agitacines priemones stengėsi juos atžymėti kiek galint triukšmingiau ir iškilmingiau, pranešdami, kiek pvz. Vilniuje „sostinės gyventojai“ (iš tikro — rusai ir aukštesnieji komunistų pareigūnai) išgėrė šampano, kiek nusipirkto tortų (šiemet 7 k. daugiau kaip pernai), kiek kvėpalų etc. Besibaigiantieji 1953 metai buvo palydėti ir sutikti naujiesiems Karo muziejaus varpais, kaip seniau N. Lietuvos laikais, bet „Kremliaus kuranto dūžiais“, atai-

dėjusiais per radiją „iš plačiosios tėvynės“. Gedimino kalne plevėsavu ne mūsų trispalvė, bet bolševikiška okupantų vėliava ir švietė įvairiaspalviais žaisliukais bei elektros lemputėmis papuošta eglė. Kad okupantai turėtų kuo džiaugtis, eglaičių ir žaisliukų buvo įtaisyta ir daugiau kur Vilniuje. Tuo tarpu, kai N. Metal Vilniuje buvo sutikti tradicine Verdi opera „Traviata“, tik jau pertaisyta pagal bolševikinį korpali, rusų teatras davė visai bolševikišką „Raudonąją gelelę“. Raudon. armijos karininkų namuose suruoštas karnavalas su šaudymo, bilijardo, šaškių ir šachmatų tur-

Vasario 16-tosios proga

Istorinė Vasario 16-tosios dienos data, kai prieš 36 metus naujam savarankiškam gyvenimui mūsų Tėvynę prisikėlė iš griuvėsių ir išsilaisvino iš vergijos pančių, mums ir šiandien yra didžioji šventė, uždeganti mūmyse šiltus tautinius jausmus ir sužadinti viltis. Nežiūrint, kad Lietuva vėl kenčia dar sunkesnę ir žiauresnę priespaudą, negu carų laikais, ši diena mums yra naujos laisvės troškimų prisiminimas ir galingo, kovai uždegančio ryžto sužadintimas. Nepriklausomybės aktą pasirašiusių Tautos atstovų dvasia, pasitikėjusi gaivališku visų lietuvių laisvės ilgesiu, iš naujo pažūdina mūsų širdis ir uždega kraują kovai už naują laisvės atgavimą. Tuo metu, ką tik pražūtos karo audros išjudinta, po jų kojomis svyravo žemė, bet jie pasitikėjo tautoje glūdincia didvyrių dvasia ir, išpraities sėdami stiprybę ir apsiginklavę nepalaužiamu tikėjimu bei meile savo Žemei, pasiskelbė pasauliui, kad mes norime vesti laisvą gyvenimą ir patys tvarkyti savo Tautos reikalus.

Tačiau laisvė nebuvo veltui suteikta mūsų Tėvynėi. Ją reikėjo paremti jėga ir pasiaukojimu. Ji pareikalavo daugelio kraujo ir gyvybės aukų. Ir tos aukos didvyrių ainiai — mūsų broliai nesigailėjo. Ant Lietuvos laisvės ir nepriklausomo gyvenimo aukuro buvo padėtos tyriausios mūsų tautiečių aukos, brangesnės už deimantus, nes buvo paaukotos taurių jaunuolių gyvybės, kad likusieji galėtų džiaugtis laisve. Į mūsų vadų šauksmą atsiliepė tūkstančiai mažos, bet garbingos ir narsios tautos naujų didvyrių, savanoriškai imdamiesi ginklo, ir išėjo jaunūmė Lietuvos Nepriklausomybės ginti nuo priešų, besikėsinančių ją vėl išplėsti. Ir ne tik mūsų draugai, bet ir priešai, mūsų galingo ryžto laisvai gyventi ir nepalaužiamo pasitikėjimo savimi įtikinti, turėjo pripažinti, kad laisvės mes esame verti, nes „tas nevertas laisvės, kas negina jos“.

Šiandien ne dėl savo kaltės, o tik dėl didžiųjų valstybių grobuoniško noro gyventi svetimų sąskaiton valstybinę laisvę esame praradę. Tačiau neparadome patys savęs, nes išlaikėme nenugalimą tikėjimą Tautos ateitimi ir ryžtingumą kovoti iki jos atgavimo. O kol mūsų laisvės troškimas yra gyvas ir nepalaužiamas jokių gyvenimo aplinkybių, tol nėra dar prarastas pats stiprusis ginklas savo nepriklausomą gyvenimą atsikovoti. Mums pavyzdžiu gali būti airiai, kurie beveik po 400, o žydų tauta beveik po 1800 metų ilgos ir nelygios kovos atgavo laisvę. Jie laimėjo,

nes jų laisvės troškimas niekada nesusvyravo. Jie užmiršo savo kalbą ir daugelį papročių, bet niekada neužmiršo savo tėvų žemės ir prarastos laisvės. Ir mūsų Tauta, eidama panašiais keliais, negali prarasti vilties, kad ji kelsis iš griuvėsių ir atstatys naują laisvą gyvenimą ant mūsų brolių krauju pasventintos Lietuvos žemės ir ant mūsų pačių jaunystės prakaitu apšlakstytų dirvonų.

Nūdienė Vasario 16-tosios šventė neturi praėti tiktai jos prisiminimu. Ji stato mums, laisvame krašte gyvenantiems, panašius uždavinius, kaip ir Nepriklausomybės aktą pasirašiusiems Tautos atstovams, būtent — iškovoti laisvę iš naujo. Ginklu nekovojoje, bet turime kovoti tomis priemonėmis, kurios nūn mums yra prieinamos. Tos priemonės, tai — vienybė bendruose Tautos reikaluose ir kalbėjimas už tuos, kurių lūpos surakintos.

Galime mes nesutarti daugelyje reikalų, bet vieningi turime būti ten, kur yra degantis Lietuvos laisvės reikalas. Tas negali drįsti vadintis lietuviu, kuriam savo Tėvynės reikalai nerūpi ir kuris nemoka įsijungti į vieningą darbą. Šiuo metu nieko kito mes tiek nestokojoje, kaip vienybės, kuri jungia jėgas galingai kovai už laisvės atgavimą. Tam vieningam darbui turi jungtis tiek vadovaujantieji, tiek ir paprasčiausias eilinis tautietis. Šioje bendroje kovoje šandien vienintelis tikslas — jieškoti ne tai, kas mus skiria, bet tai, kas jungia.

Didžiosios mūsų Tautos dalies, kenčiančios pavergtoje Tėvynėje, kalėjimuose ir ištėrime, dejonų neišgirsta pasaulio ausys. Anapus geležinės uždangos likę mūsų broliai kovoja su mirtimi ir tik tyломis gali dejuoti, nes jų burnos uždarytos. Už juos turime kalbėti mes. Už juos turime kalbėti mes. Už juos turime kalbėti kiekvienas, kurio kraujuje atsiliepia protėvių aidas, jų dejas ir skundą turi perduoti laisvajam pasauliui kiekvienas, kuris dar nėra praradęs žmogiškumo jausmo.

Vasario 16-toji šiandien daugiau negu bet kada mums primena šias lietuviškumo ir žmogiškumo pareigas. Tų pareigų vykdymo reikalauja iš mūsų Tėvynė, visa žmonija ir ateinančių kartų istorija, kuri vertins mums taip, kaip mes būsimame savo pareigas atlikę. Lietuvos Nepriklausomybės šventės prisiminimas turi mūmyse įdiegti didesnius viltis, mus uždegti didesniems darbams ir įjungti į vieningą kovą už Lietuvos laisvę, kad galėtumėm su tyra sąžine giedoti savo Tautos Himną „Vardan tos Lietuvos vienybė tezydi“.

Pranas Garšva

nyrais. Okupantai ir jų pataikūnai iškilmingai džiaugėsi, kad „išaušo pirmasis mūsų tėvynės Naujųjų Metų rytas, saulės spinduliams sutviskus prie tolimojo Sachalino krantų“. Ta proga buvo per garšintuvus ir radijus pasakyta daug įvairių kalbų ir pasigirta nebūtais laimėjimais, pakelti toastai „už tvirtą tarybinių tautų draugystę Vilniuje ir Minske, Maskvoje ir Kieve, Erevanėje ir Taline, Vladivostoke ir Rygoje“. Vacys Reimeris švietė, kiek subolševikinta yra lietuvių literatūra ir įvairios kultūrinio gyvenimo sritys. Jis drauge su arch. St. Laurinsku pasigyrė būsimosios statybomis Vilniuje. Sovietinių rašytojų politinis vadovas J. Balušis, pasidžiaugęs savo su V. Milūnu naujai sukursimu scenarijumi kino komedijai „O jūs, grybai, grybai“, kur net grybai turi išsiriškuoti pagal bolševikines direktyvas, pasakė sukursiąs stambesnės apimties romaną „Parduotos vasaros“. Romanas esąs skirtas „demaskuoti buržuazinę Lietuvą, parodyti žvėrišką buožinį siautėjimą ir

kaimo biednuomenės eksploataciją“ etc. Po V. Valsiušienės perskaitytos „poezijos“ stalininės „premijos laureatas“ T. Tilvytis pirmiausia pasigyrė, kad jam 1954 m. sueina 50 metų amžiaus. Toliau — kad pasirodo su eilėraščių rinkiniu „Tėvynės laukuose“, nauju satyriniu eilėraščių rinkiniu, kurių planą betgi turėjo „pergalvoti“ ir prisitaikyti prie naujų partijos direktyvų. Taip pat „stalininis laureatas“ A. Venclova pasidžiaugė dar 1953 m. pabaigoje išleistu nauju savo eilėraščių rinkiniu „Kovoti, degti, nenurimti“, skirtu daugiausia „taikal ginti“. 1953 m. buvo išleista Vilniuje rusų kalba jo rinktinė, o Maskvoje — „Eilėraščiai“, be to, didžiavosi, kad rinktinę jo eilėraščių knygą bolševikai išleido armėniškai ir ukrainiškai. Pasidžėjo savo naujai rašomam romane pavaizduoti, kaip įsigalėjo sovietinė valdžia Lietuvoje. Toliau žada dirbti prie Puškino vertimų ir baigti versti „Borisą Godunovą“, taip pat duoti naują „Eugenijaus Onieginą“ (Nukelta į 2 psl.)

LITUANIA SOBREVIVIRA

Al Margen de la Fecha Patria Litwana

Lituanía, cercada de vecinos poderosos, ha sufrido la suerte de los países pequeños pero poseedores de acentuadas características personalizantes, ha sido sojuzgada en su territorio, no en su espíritu que abraza una inextinguible voluntad de libertad y de soberanía que la historia abona, pues Lituania independiente es ilustre por sus hechos y prócer por su antiquísima y fecunda cultura.

Nación secularmente circiana ha sufrido la doble asechancia del comunismo ateo y del neopaganismo nacionalsocialista, como antes sufriera largamente la enemiga de la Rusia ortodoxa. Ahora gime bajo la férula genocida de la URSS.

Los Estados Bálticos tuvieron la desgracia de hallarse situados en el camino de la expansión soviética. Algunos días antes de la invasión, en el año 1940, el diario de Moscú "Izvestia" publicaba el siguiente comentario: "Estonia, Letonia y Lituania están en el camino de Rusia hacia el Occidente Europeo; son, pues, un estorbo para nuestra revolución. Un estorbo que debe ser eliminado. La conquista del mar Báltico haría posible la agitación en favor de la revolución socialista de los países escandinavos, de tal manera que el mar Báltico sería el mar de la revolución social".

A causa de la resistencia desesperada al sovetismo opresor, casi una cuarta parte de la población lituana ha sido deportada a los campos de concentración y al mal llamado "destierro voluntario". Decenas de miles de ellos han sido ejecutados en el propio país. Pero

ni la resistencia pasiva ni armada en Lituania no ha terminado. Según últimas noticias provenientes de la cortina de hierro, como las comunica el correspondiente de ANSA en Estocolmo, un número considerable de habitantes de los Países Bálticos lleva todavía una lucha sin piedad contra los soviéticos. "Este movimiento de resistencia —dice la agencia— es particularmente potente y bien organizado en Lituania, donde la topografía es favorable a la lucha guerrillera".

La guerra sorda en Lituania, pues, no se terminó todavía. Su voluntad de ser libre y de conservar el legado histórico de su fe religiosa y su cultura cristiana ha de imponerse gallardamente al angustiado mundo de la era atómica, si es que en él sobrevive algo de razón y de justicia.

Los habitantes de Lituania creen que la gran América luchará hasta el fin por la libertad de todas las naciones valientes.

La noble y firme actitud de los Estados Unidos ante la anexión soviética y ante las deportaciones y ejecuciones, fué puesta de manifiesto una vez más cuando el Presidente Eisenhower, dijo: "Los delitos de agresión y de terror (en los Países Bálticos) han dejado una profunda huella en el pueblo norteamericano. Ella queda reflejada en nuestra actitud firme, de reconocer a los representantes diplomáticos de las Repúblicas Bálticas Independientes, y en nuestra sincera esperanza de que estos países vuelvan a ser libres de nuevo."

C. Verax.

LA RESOLUCION AL EXCELENTISIMO SEÑOR PRESIDENTE DE LA NACION ARGENTINA GENERAL JUAN DOMINGO PERON

En ocasión de celebrarse el 360. aniversario de la proclamación de la independencia de Lituania, expresada el 16 de Febrero de 1918 en Vilnius, antigua e histórica y real capital, la colectividad lituana residente en esta grande República Argentina, por intermedio de sus organizaciones societarias más representativas, cuyos dirigentes firman al pie de la presente, en una reunión especial de sus autoridades máximas, ha decidido expresar espontánea y unánimemente a Vuestra Excelencia, Presidente de la Nación Argentina y Líder absoluto e indiscutido del Pueblo Argentino, del que formamos parte integrante e indivisible los lituanos aquí radicados y sus descendientes - argentinos nativos — la siguiente

MANIFESTACION DE DESEOS:

1) En vista de los superiores y nobles alcances del 2o. Plan Quinquenal, de genial concepción de Vuestra Excelencia, que procura la consecución del bienestar y felicidad del pueblo de la patria, apoyando con todas nuestras fuerzas físicas, morales y mentales y trabajar denodada e incansablemente para lograr su máximo rendimiento y perfecta realización;

2) En vista de la triste y desesperada situación de la patria de nuestros antepasados: Lituania, que sufre el sojuzgamiento del opresor extranjero, que intenta ahogar en un mar de sangre y horrores por medio del genocidio más inhumano la vida nacional propia del pueblo lituano, a fin de imponerle una doctrina extraña a su idiosincrasia, su religión cristiana y su cultura occidental, solicitamos al Excelentísimo Señor Presidente y a su Gobierno de Justicialista Social que, en nombre de este Justicialismo que propugna y promueve Vuestra Excelencia y por el que ha quemado su preciosa vida la Jefa Espiritual de la Nación Doña Eva Perón, que en todas las tribunas, congresos y reuniones internacionales en que intervenga esta Nueva

Argentina, por intermedio de sus representantes defienda los sagrados e immanentes derechos del pueblo lituano a su libertad, independencia y soberanía para que estas vuelvan a imperar en su ancestral territorio patrio.

Dios Guarde al Señor Presidente de la Nación.
Buenos Aires, 16 de Febrero de 1954.

OKUPUOTOJE LIETUVOJE

(Atkelta iš 1 psl.)

vertimą. Venclova sakėsi labai daug tikėjis iš 1954 m. Maskvoje numatytos suruošti lietuvių literatūros ir meno dekadjos.

O 1953. XII. 31 „Tiesos“ vedamajame „Naujų laimėjimų metai“ prisipažįstama, kad „broliškos rusų tautos ir kitų tarybinių tautų pagalba įgalino sparčiais tempais visapusiškai vystyti mūsų respublikos liaudies ūkį“ girdi, „dabar LTSR pramonė produkcijos pagamina tris kartus daugiau negu prieškariniais 1939 m.“... Tai esą „didžiausių laimėjimų metai“, kurie ateinančiais metais „bus dar didesni“. Ateinančiais metais, Vilniaus radijo teigimu, Vilniuje bolševikai pasižada pradėti statyti didelį mėsos kombiną; Vilniuje, Petrašiūnuose, Panevėžyje, Druskininkų bei Palangos kūrortuose ir kt. — „išvystyti naujų modernių kėpyklių statybą“; Kėdainiuose, Tauragėje, Panevėžyje ir Vilkaviškyje — „pastatyti naujus daržovių ir vaisių perdirbimo fabrikus“; Ukmergėje ir Vilkaviškyje — pastatyti malūnus; Rokiškyje, Kėdainiuose, Kybartuose, Alytuje, Lazdijuose ir Raseiniuose — naujas sviesto bei sūrio gamybos įmones etc. Kauno mėsos kombinato direktorius P. Vyšniauskas pasidžiaugė ta proga savo kombinato „laimėjimais“. LTSR mokslių akademijos sekretorius prof. K. Bieliukas išsamiau nupasakojo, kaip vykdomas „tolimesnis Tarybų

TELEGRAMA TRIMS DIDIESIEMS

(J. F. DULLESUI, A. EDENUI, G. BIDAULT)

Atstovaudama Albanijos, Bulgarijos, Čekoslovakijos, Estijos, Jugoslavijos, Latvijos, Lenkijos, Lietuvos, Rumunijos, Vengrijos pavergtosioms valstybėms, Centro ir Rytų Europos Konferencija, gerai suprasdama trijų Vakarų didžiųjų demokratinų galybių 1954 m. sausio 25 d. Berlyne prasidėjančių su agresyviais sovietų diktatorių pasitarimų toli siekiančią reikšmę, maloniai prašo, kad ir konferencijos darbotvarkę būtų įtrauktas pavergtųjų kraštų išlaisvinimas.

Mes prašome Jus neprimti jokio sprendimo, kuris galėtų konsoliduoti laikinus sovietų užkariavimus Centro ir Rytų Europos kraštuose ir šių kraštų komunistinį režimą.

Kiekviena Vakarų Demokratijų suteikta Sov. S-gai nepuolimo garantija tik konsoliduotų Sov. S-gos dominavimą Rytų Europoje. Savo ruožtu jokios Sov. S-gos nepuolimo garantijos nesumažins Vakarų Europos nesaugumo, nes jokia sutartis nesaistys Sov. Rusijos, kai jai bus palankus sutarties nepaisymas. Ji nedels tokia sutartį sulaužyti arba net panaudoti prieš tuos, kurie viliasi, kad kaip tik ji gali juos apsaugoti.

gių po Miuncheno ir iš Teherano bei Jaltos susitarimų, padariusių juos derybų objektu, paaukodu komunistiniams diktatoriams patenkinti, pavergtieji Centro ir Rytų Europos kraštai naują tokį susitarimą vertintų, kaip Vakarų dezertavimą ir Centro bei Rytų Europos kraštų palikimą nesibaigiančiai sovietinių diktatorių vergijai.

Mes prašome jus atsiminti 100 milijonų žmonių jungtinę jėgą visais galimais būdais pastoviai kovojančią su komunistiniu režimu. Kiekvieno iš šių didžio narsumo rezistencijos negailėstingai neatsižvelgiamo susitarimo padarinys būtų totalinė desperacija, nevilts ir įsitikinimas, kad ji (rezistencija) yra išduota kaip tikslai tų kraštų, kuriais daugiausia pasitikėjo. Palaužti šios jungtinės jėgos dvasią, pabaigti pasyvią rezistenciją, sabotažą, o taip pat aktyvų pasipriešinimą būtų lygu taisyti sovietinėms užmačioms kelią.

Nuo Stalino mirties Sov. Rusija stengiasi įveikti kritišką vidaus nesaugumo laikotarpį ir todėl yra pasirengusi daryti tariamų laikinių nuolaidų, kurios suteiktų jai laiko vidaus konsolidacijai ir pavergtųjų

rezultatų galima pasiekti tik tuo būdu, jei pastoviai bus siekiama vieningai išreikštos laisvinimo politikos ir jei kiekviename susitarime bus išryškinti pirncipai, paskelbti: a. Bermundų konferencijos komunikate, kad „mes negalime priimti dabartinio Europos padalinimo kaip pateisinamo ir pastovaus. Mes tikime, kad būtina bus surastos taikingos priemonės, įgalinčios Rytų Europos kraštus, kaip laisvas valstybes, vėl savo vaidmenį vaidinti laisvoje Europoje“; ir p. John Foster Dulleso 1954 m. sausio 12 d. kalboje, kad „Mes pasiryžę, kad mūsų tauta savo elgesiu ir pavyzdžiu testų savo istorinę misiją, parodydama, koks gėris gali būti laisvės vaisiai. Šiokią politiką sąlygoja reikalas susitūrėti nuo diplomatinių ėjimų, kurie galėtų įtvirtinti vergiją. Antraip faktiškai mes šamokslautume prieš laisvę. Aš galiu jus užtikrinti, kad mes niekada tos rūšies „sandėriais“ nesieksime sau apgaulingo saugumo.“

Kai Sovietų S-ga reikalauje reikalauja sau draugingų valstybių prie savo vakarinių sienų, Vakarų Galybės turi insituoti sau drauginas valstybes prie savo rytinių sienų. Vakarų Galybės turi nesvyrnojamai laikytis savo politikos kovoti prieš vergiją ir palaikyti laisvės jėgas.

DR. BELA FABIAN
e. pirmininko p.
DR. JURAJ SLAVIK
Gen. Sekretorius

ELTOS ŽINIOS

* Ryšium su Vokietijos sostinėje vykstančia 4 užsienio reikalų ministerių konferencija VLIKas yra pasiuntęs į Berlyną savo stebėtoją.

* Westministerio Ekonominė Europos Konferencija vyko Londone sausio 29 — vasario 1 d. Konferencijai pirmininkavo A. Buttler. Konferencijoje buvo svarstoma laisvojo pasaulio ekonominė organizacija, atstovaujamos įvairios ūkio šakos. Šitoje konferencijoje VLIKas pakvietė ir įgaliojo dalyvauti Lietuvos pasiuntinybės Londone patarėją ekon. reikalams P. Varkalą ir D. Britanijos Lietuvių Sąjungos pirm. M. Bajoriną.

* Ryšium su keturių užsienio reikalų ministerių konferencija Berlyne Vidurio Europos Krikščionių Demokratų Sąjunga pasiuntė JAV, Prancūzijos ir D. Britanijos užsienio reikalų ministeriams memorandumą, kurį pasirašė Sąjungos pirmininkas Dr. A. Prohazka ir kiti Sąjungos valdybos nariai, tarp jų — ir mūsų tautietis Pr. Vainauskas, Sąjungos išdinknas. Memorandumas Sąjunga atkreipė užsienio reikalų ministerių dėmesį į dabartinę padėtį Vidurio ir Rytų Europos kraštuose, taip pat reikalą atstatyti tų kraštų visišką nepriklausomybę. Iš tų kraštų turi būti atitrauktos ginkluotos Sovietų pajėgos, saugumo policija ir kitos institucijos, o tarptautinėje kontrolėje praversti laisvi rinkimai. Į šį memorandumą JAV užsienio reikalų ministeris John Dulles atsuntė atsakymą, kuriuo jį labai palankiai įvertino. Dulles pažymėjo, kad visi, kuriems yra brangi laisvė, kiekvienas savitu būdu stengiasi paskirti visur kelią jos triumfui. Pavergtosios Rytų Europos tautos tai įvykdė paskutiniaisiais metais savo kietu pasipriešinimu komunistinei tiranijai. „Jos yra mūsų draugai ir santarvininkai, — pažymėjo Dulles, — ir mes jų neužmirštame, sudarydami tvirtą laisvųjų tautų bendruomenę.“

legalus“ turgus veikia jau daugiau kaip metai“. „Tiesos“ Nr. 260-53 E. Medonis skundžiasi, kad Kaune yra daugiau kaip 1200 mokytojų, o švietimo darbuotojų prof. sąjungos narių — per 5000, tačiau „mokytojų namai neturi patalpų“. „Tiesos“ Nr. 269-53 Kauno 16 amatų mokyklos komjaunimo sekret. P. Žironskis klausia, ar „taip galima elgtis su jaunais darbininkais“. Komj. V. Krasauskas, baigęs Kauno amatų mokyklą Nr. 16, buvo pasiūstas „pasitobulinti“ į Šilutėje esančias LTSR žemės ūkio ir paruošų ministerijos mechanines kapitalinio remonto dirbtuves, tačiau ten „bendrabutis nesutvarkytas, atlyginimas mokamas netvarkingai, miegoti turėjo po 2 vienoje lovoje“, o „pasitobulinimą“ atliko tokiais darbais: valydami dirbtuvių kiemą, dengdami stogą, vežiodami žvyrą, mūrindami sienas etc. Taip praktikoje ruošiami Lietuvoje „jauni specialistai“...

Vaikai, vasarojusieji p. p. Stankūnų viloj, Villa del Dique, su savo dovais paskutinį kartą eina maudytis. Už jų kairėje stovi p. K. Stankūnas.

Turėdama tikrą taikos saugumo norą, V. Europa kiekvieną pasiekta susitarimą supras, kaip tvirtą pagrindą visuotiniams psichologiniams, militariniams ir ūkiniams nusiginklavimui. Tatal neišvengiamai padrasintų Sov. Rusiją su greičiausiu skubumu atnaujinti savo agresinę politiką.

Kaip jau yra patyrę iš nacių žy-

kraštų žmonių prievartavimo padidimui, kad — sykį šių kraštų turėjimas yra tikras, — geriau galėtų juos kontroliuoti.

Kremliaus nebus vykdomas joks susitarimas ar garantijos. Šiuo atžvilgiu istorijos ir patyrimo pamoka mus gerai išmokė. Vakarų Europos saugumas nebus patikrintas tol, kol Cetrno ir Rytų Europos valstybės bus Sovietų dominuojamos, nors raud. armija iš Rytų Vokietijos ir būtų atitraukta.

Derybomis su sovietais pozityvių

Lietuvos industrializavimas“. Plačiau pavaizduota mokslo akademijos vyvulininkystės ir veterinarijos institutu, taip pat biologijos instituto ir žemės ūkio akademijos veikla. Iš pranešimo paaiškėjo, kad daugiau kaip 100 kolūkių ir tarybinių ūkių „sudarė aukšto produktyvumo gyvulių bandas ir gerina jų veisles“... Darbu vadovauja LTSR mokslo akademijos tikrasis narys zoologas prof. Vl. Lašas, instituto dir. R. Žebenka ir kt. „Kai kurias stambias problemas T. Lietuvos mokslininkai nagrinėja kartu su TS centriniais institutais... Prof. K. Korsakui vadovaujant renkama medžiaga, sudaromas ir redaguojamas didysis lietuvių kalbos žodynas, spausdinamas literatūros kalbos žodynas“.

Tai gi visur tik „laimėjimai“, pergales, „atsiekimai“. Tačiau tikrovė rodo visai ką kita, negu propagandiniai bolševikų tvirtinimai kitiems apgaudinėti. Štai kad ir ta pati „Tiesa“ 1953. XII. 29 numeryje konstatuoja, jog net pats kp ek 8-sis plenumas nurodė, kad „respublikoje smarkiai atsiliekama su būtų statyba. Per pastaruosius trejus metus liko neišnaudota 40 milijonų rublių, už kuriuos buvo galima įrengti daugelį šimtų puikiausių būtų ir aprūpinti gyv. plotu tūkstančius žmonių, dangelis statybų užvilkinata, o daugelis net nepradėta... Vietinės ir kuro pramonės ministerija bei verslinės kooperacijos

KORDOBOJE VERDA GYVENIMAS

IŠ VAIKŲ IR MERGAIČIŲ VASAROS STOVYKLOS

PASKUTINĖS DIENOS VAIKŲ STOVYKLOJE

Vaikai rengiasi užbaigimo programai. Kasdieną girdėti švelni akordeono muzika; mokosi šokti tautinius šokius, dainuoti ir deklamuoti. Beliko keletas dienų iki šeštadienio, sausio 30 d. Šią dieną turėsime svečių, savo tautiečių iš Rumal, Embalse ir kitų vietų. Vaikučiai su entuziazmu laukia tos valandos, kada galės parodyti savo meną ir tai, ką išmoko per mėnesį laiko prie Calamuchitos ežero. Pagaliau atėjo ir ta valanda. Pradėjo rinktis publika iš artimųjų apylinkių. Neužilgo atvežė p. J. Baltrušaitis ir tuos, kurie gyvena kiek toliau. Vaikų programa buvo sujungta su asado, kurios išlaidas padengė p. Iz. Keblėris. Taip pat prisidėjo ir p. J. Baltrušaitis, paaukodamas 2 avinėlius. Kiekvienam žingsnyje mus lydėjo savo pagalba pp. Stankūnai. Susirinko daug svečių, tarp kurių buvo pp. Stankūnai, Baltrušaičiai, Pociai, Matulaičiai, K. Paulauskas, Gokai ir kit. Programą pradėjo Tautos himnu. Atidarymo žodį tarė stovyklos vedėjas kun. A. Kleiva, MIC, pasveikindamas visus susirinkusius ir dėkodamas pp. Stankūnams už padovanotą gražias patalpas lietuviškajam jaunimui. Palinkėjo kalbėtojas, kad ši vieta virstų gražiu lietuvišku židiniu, apie kurį spieštųsi lietuviškoji visuomenė. Po to sekė trumpa programa su dainomis, šokiais, deklamacijomis, dailiuoju skaitymu ir t. t. Vaikučių chore dalyvavo E. Paršelis, A. Ginteris, T. Jasinevičius, R. Leščius, O. Kiesylis, R. Deveikis, o tautinius šokius šoko T. Jasinevičius, A. Ginteris, E. Paršelis, Pajaujis, Meilutis, Staugaitis ir Leščius. Deklamavo V. Apanavičius, R. Deveikis ir A. Ginteris. Dailių skaitymą turėjo E. Paršelis ir Staugaitis. Programa praėjo linksmoje nuotaikoje, o vaikučiai stovyklos užbaigimo programa gavo po meniškai papuoštą plunksnakotį ir krepšelį saldinių. Po programos visi linksmynsi, dailindami išpūdžius apie jaunimo stovyklą. Prie asados daug prisidėjo vaikų mylimas subd. Čemeška, kuriam priklausė mūsų visų dėkingumas.

Paskutinės dienos stovykloje buvo itin įdomios, nes vaikai kaip įmanomi stengėsi kuo daugiau pasinaudoti šios vietos malonumais. Čia maudėsi, čia žuvavo, bėginėjo iš vienos vietos į kitą. Kai atėjo vasario 2 d. visi susėdo prie bendro stalo su geradariais pp. Stankūnais atšvesti išleistuves, o vasario 3 d. visi vaikai rinkosi, atsisveikinę su visais, prie konfiterijos Mar Azul. Ši vieta atskyrė mus iki kitų metų, o vaikučiai grįžo pas savo tėvelius, dėkingi jiems už suteiktas gražias atostogas. Lietuviškasis jaunime, kitą metą vėl prie Calamuchitos ežero!

SVEIKOS, MERGAITĖS!

Berniukams išvažiavus, stovykloje nutilo dainos, muzika ir jaunuliskias juokas. Bet tai neilgam. Vasario 4 d. pavakariais jau vėl girdėjosi juokas, linksmi čiauskėjimai, lietuviška sartinė. Sulaukėme būrello mergaičių su jų vadove p. A. Mikeliūniene. Atvažiavo L. Paliulionytė, D. Noreikaitė, D. Ginterytė, M. Čikštaitė, O. Juškaitė, A. Vasiūnaitė, A. Deveikytė, O. Naruševičiūtė. Stovykloje yra 13 mažųjų stovyklautojų, be to, pp. Gokai ir kaip šeimininkės p. Jasinevičienė, V. Krivickaitė ir viešnios pp. J. Paserbskienė su dūkra bei D. Sabūnaitė. Kartu su mumis yra ir kun. V. Šimanskis, MIC.

Staigiai pasikeitė stovyklos veidas. Berniukai mėgdavo žuvauti, žaisti futbolą ir kitus vyriškus žaidimus, o mergaitės daugiau mėgstą žaisti rateliuose, austi juostas, siūti, dirbti visokiausius rankdarbius. Maudytis mėgsta ir mergaitės, tik jos maudosi švaresniame vandenyje...

Mergaičių sutiktuves ir p. Cibavičius išleistuves turėjo vasario 8 d. Su mumis dalyvavo ir pp. Stankūnai. Kun. A. Kleiva MIC pasveikino visus stovyklaujančius ir padėjo p. Cibavičiui už nuosirdų pasidarbavimą mūsų stovyklai. Jis pridėjo mus aplankyti Kordoboje ir padėti mums išpildyti programą Vasario 16 dienos proga.

Po iškilmingos vakarienės užsiliepsnojo skautiškas laužas ir pra-

sidėjo linksma programa. Laužą padegti buvo pakviestas p. Stankūnas. Pasirodė storas policininkas su lazda ir prasidėjo linksma komedija, vaidinama D. Noreikaitės ir D. Ginterytės. Išėjo kibire žuvauti K. Paliulionis. Jį čiuo A. Ginteris, kad nesilaiko žuvavimo taisyklių. Šoko Afrikos negrai: M. Čikštaitė, A. Deveikytė, A. Vasiūnaitė, O. Juškaitė ir O. Naruševičiūtė. Po to dainos, šokiai. Programos metu buvo padaryta labai didelė operacija D. Noreikaitėi. Garsus chirurgas — D. Ginterytė išėmė iš vidurių netik apendicitą, bet taip pat bonką, siūlų, batus ir kt. Visus akordeonu linksmo p. V. Cibavičius. Laužas užgeso, giedant tradicinę skautišką giesmę "Ateina naktis".

Villa del Dique vasarotojai berniukai ir mergaitės su savo vadovais kun. A. Kleiva MIC ir p. A. Mikeliūniene.

Stovykloje labai gražiai darbuojasi p. A. Mikeliūniene, stovyklos vedėja. Atvažiudama atsivežė visokias brangias tautinių rankdarbių, kuriuos pažadėjo palikti mūsų stovyklos muziejuje. Muziejų manome įrengti iki vasario 16 d. Be to, moko mergaites siūti lėles, austi juostas ir kitus tautinius rankdarbius. Pažymėtina, kad p. Mikeliūniene puikiai darbovisi Villa Lugo liet. kolonijoje, nuolat pasi-

rodydama su tautinių šokių grupe. Iš jos grupės šokėjų turime M. Čikštaitę, kuri pasižymi muzikiniiais gabumais ir grakščiu šokimu. Čia stovyklos vedėja taip pat moko tautinių šokių ir gražiai auklėja mergaites. Daug pagelbsti ir p. L. Paliulionytė, kuri jau gerokai pažengusi muzikoje ir turi daug patyrimo, vadovaudama skaučių būreliui. Pereitą sekmadienį per lietuviškas pamaldas turėjome duetą. Giedojo p. L. Paliulionytė ir D. Noreikaitė. Stovyklaujantieji linki ir toliau savo draugams lavingtis muzikoje ir džiuginti juos savo melodingais balsais.

Iš pirmos dienos stovyklaujančios mergaitės pasiekė artimiausio kalno viršūnę. O dabar kasdien vis daromos ekskursijos į visokias vietas. Ypač mergaitės mėgstą vakarinį pasivaikščiavimą, nes Kordobos vėsūs vakarai teikia nuostabią poilsio. Jau aplinkiniai žmonės žino, kad čia stovyklauja lietuviškasis jaunimas; girdi jo dainas ir neužilgo turės progos susipažinti

jo susirašinėti su savo artimaisiais. Tiesa, jie rašė, bet vėliau pasiskėjo, kad stovyklų vadovybė laisvų niekad neišsiuntė. Grįžusieji sako, kad nei vienas jų laiškas nepasiekė Vokietijos. Vorkutos stovyklose atsidūrė ir apie 50 vokiečių žurnalstų, pagrobti Vokietijoje ir nuteisti ilgamečiams darbams. Iš grįžusių pasakojimų susidaro įspūdis, kad daug tremtinių, nepaisant sunkiausių sąlygų, vis dėlto yra išlikę gyvi. Tarp grįžusių iš TSRS yra ir buvęs Vokietijos pasiuntinys Lietuvoje Dr. E. Zechlinas. Jis buvo suimtas 1945 m. vasarą ir visą laiką išlaikytas Vidur. Sibire, negalėjo taip pat su nieku susirašinėti. Šiaip Sovietų nelaisvėje esą dar visa eilė vokiečių maršalų ir generolų, ypač Vladimirovkos stovykloje, 180 km nuo Maskvos. Tai esanti tarptautinė stovykla, kurioje kalinami ir kai kurie artimi Stalino giminės. Stalino sūnus Vasilijus yra ištremtas prie Murmansko.

SOVIETŲ MARSALAS DRAUGE SU SIBIRO LIETUVIAIS

Grįžę vokiečių belaisviai internuotieji pasakoja matę Vorkutos stovykloje ir Sovietų maršalą, buvusį Sovietų Sąjungos gynybos ministerio pavaduotoją Aleksandrą Novikovą. Jis buvo dvigubas Sovietų Sąjungos „didvyris“. Po karo kurį laikąėjo atsakingas pareigas Sovietų karinėje administracijoje Berlyne, bet vėliau kažkur dingo, ir tik dabar sužinota, kad jis kalinamas Vorkutoje. Jis esąs nuteistas 15 metų s. d. kalėjimo. Tokia tai bolševikinė tikrovė. Šiandien maršalas ir dvigubas didvyris, visą krūtinę nusisagstęs ordenais, o rytoj — jau eilinis kalinys Sibiro speiguose.

Artimiausiu metu Vokietijoje laukiama naujų transportų su karo belaisviais ir civiliniais tremtiniais iš Sovietų Sąjungos. Bolševikų valdžia, visos žmonijos pasmerkta už nežmoniškus trėminius ir milijonų laikymą vergų stovyklose, protarpiai kai kuriuos kalinius iš tų stovyklų paleidžia. Vis dėlto ateis laikas, kai ji turės paleisti visus kalinius iš visų vergų stovyklų. (Elta).

ELTOS ŽINIOS

* VLIKŲ pirm. M. Krupavičius Vasario 16 d. pasakė kalbą, kuri į Lietuvą buvo perduota Amerikos Balso, Vatikano ir Romos radijų. Kalboje M. Krupavičius ragino visomis jėgomis saugoti lietuvišką gyvybę, gelbėti iš pavojų jaunimą ir nesileisti nustumiami nuo tų dvaisios šaltinių, kurie ir tautybei teikia stiprybę ir atsparumą, ir jaunimui nušviečia tikrus ir teisingus gyvenimo kelius. Tie gi šaltiniai yra religija ir krikščioniškosios bažnyčios.

* Gautomis žiniomis, ryšium su 4 užsienio reikalų ministerijų konferencija Berlyne atitinkamas notas įteikė D. Britanijos užsienio reikalų ministeriui Edenui Lietuvos ministeris Londone B. K. Balutis ir Paryžiuje Prancūzijos užsienio reikalų ministeriui Bidault — Liet. atstovas Dr. S. A. Bačkis.

* Egziulų grupės, dalyvaujančios „France — Europe de l'Est“ organizacijoje, kurios tikslas yra sustiprinti ryšius tarp Prancūzijos ir Sovietų pavergtų Centro bei Rytų Europos tautų, š. m. sausio 21 d. įteikė Prancūzijos ministeriui pirmininkui memorandumą, kuriame daugiau kaip 100 mil. okupuotų gyventojų vardu prašo nepripažinti Sovietų agresijos ir primena JAV, Prancūzijos ir D. Britanijos po Bermudų konferencijos užsienio reikalų ministerių komunikatą, kuriame sakoma, kad „mes negalime laikyti pateisinamu ir pastoviu dabartinio Europos suskaldymo. Mes tikime, kad Centro Europos kraštai, atėjus laikui, taikiu keliu vėl galės pasireikšti kaip laisvos tautos laisvoje Europoje...“ Kiekvienas nepuolimo ar savitarpio pagalbos aktas, paremtas agresijos dėka sudarytos dabartinės padėties pripažinimu, būtų lyg kvietimas Sovietams vėl pakartoti jiems naudingą agresiją. Kiekvienas ekonominis ar politinis susitarimas, jeigu nėra tikra tautos valia pareiškta tikrai laisvais rinkimais, sukompromituotų Europos apsijungimą ir tikros taikos galimybes. To memorandumu nuorašai perduoti Prancūzijos, JAV ir D. Britanijos užsienio reikalų ministeriams. Memorandumą biuro vardu pasirašė J. Tessier, Tarybos - Bulgarijos atstovas, Estijos — Ainas-

ir su mūsų tautiniu menu. Visa stovykla siunčia savo tėveliams ir artimiesiems nuosirdžiausius sveikinimus ir su dėkingumu atsimena savuosius, kurie nieko negalėdami teikia savo vaikučiams taip malonias atostogas. Nuosirdžiausią padėką siunčiame p. Čikštienei už dovanėle, pp. Juškienei ir Runimienei už saldumynus, kuriuos vaikučiai suvalgė su dideliu malonumu.

Vergų darbai Sovietuose

JTO pilnatos socialinė, humanitarinė ir kultūros komisija 36 balsais prieš 5 nutarė palikti vergų darbo klausimą JTO darbotvarkėje. Dešimt valstybių susilaikė balsavusios. Tik sovietinis blokas pasisakė prieš to klausimo tolimesnį svarstymą. JTO ypatingos komisijos tyrinėjimo tos srities medžiaga bus nuodugnai apsvaistoma 1954 m. JTO pilnatos sesijoje. Rusijos atstovas šios srities darbą puolė su visu įkarščiu ir nepaprastai įpykęs. Bet tai ir suprantama, žinant Sovietų Sąjungą esant vergų valstybę. Nepaisant tariamos amnestijos, kurią paskelbė Malenkovo vyriausybė Stalinui mirus, Kremlius ir toliau vykdo žiaurius „perauklėjimo“, „liaudies priešų“ ir „nepastovaus elemento“ baudimo įstatymus. Tuo įstatymu persekioja visus, kurių politinis nusistatymas nepatinka Maskvai. Jų bausmė — ilgesnis ar trumpesnis priverčiamas darbas vergų stovyklose, kurių tinklas Rusijoje yra labai tankus.

Išbadėję ir žiauriai persekiojami vergai yra nepaprastai pigaus darbo šaltinis diktatūros rankose. Neskaitant panašių aukų Raud. Kinijoje ir kt. kraštuose už gelež. uždangos, pačioje Rusijoje jų prisikaitoma per 10 milijonų. Kaip rodo dokumentinė medžiaga, jų gyvenimo sąlygos yra pasibaisėtinos. Be abejo, ir vad. „laisvas“ darbas Rusijoje griežčiausiai tvarkomas, tačiau jo vis tiek negalima lyginti su darbu vergų stovyklose. To negali paslėpti nė geležinė uždanga ar Sovietų sukti išvedžiojimai JTO. Žinome, kad rezoliucijomis šios padėties negalima pakeisti. Vis dėlto Jungtinių Tautų gyvas susidomėjimas šiuo reikalu vertas dėmesio. Ten esančių visų valstybių akys atkreiptos į šį blogį. Tą reikalą nuodugnai apsvaistys ir pasmerkus, pasaulinė organizacija galės reikalauti Kremliams ir satelitinėms vyriausybėms savo elgesį sušvelninti.

PASKUTINĖS ŽINIOS APIE LIETUVIUS

Naujų žinių apie vergų darbus Sov. Sąjungoje parvežė grįžę iš TSRS vokiečių karo belaisviai. Tarp jų yra kelios dešimtys kalintų Vorkutoje. Jie papasakojo ir apie ten sutiktus lietuvius. Grįžusiųjų žiniomis, įvairiose Vorkutos stovyklose ligi paskutiniųjų laikų buvo itin daug lietuvių, vokiečių, lenkų, čekų ir prancūzų. Kaip visiems žinoma, bolševikai jau 1941 m. daug lietuvių išgabeno į Vorkutos stovyklas. Daug jų ten, kaip ir kitose prievartos darbų stovyklose Sibire, žuvo. Iš Sibiro darbo vergų stovyklų ištrūkti pavyko tik JAV piliečiui Dr. Mykolui Deveniui, kuris dar karo metu buvo paleistas JAV prezidento Rooseveltto įsikišimu, ir buv. „žydų Balso“ vyr. redaktorius Dr. M. Rubinšteiniui. Skaičius lietuvių, tebekalinamų Vorkutos stovyklose, ištremtų pirmosios ir antrosios okupacijos metu, tiksliai nėra žinomas.

Grįžusiųjų teigimu, visa Vorkutos sritis yra ištisas kalėjimas, kuriame vergiškai dirba apie 100.000 pasmerkusiųjų. Daugumas jų yra paskirti į sunkiausių darbų kasyklas, maždaug po 5.000 kiekvienoje. Vokiečių žurnaliste Brigita Gerland, bolševikų pagrobta 1946 m., 5 metus dirbusi sunkiausių darbų, pasakoja, kad prieš išvykstant iš Vorkutos tose milžiniškose vergų stovyklose prasidėjo masiniai tremtinių streikai. 32-se kasyklų šachtose streikas buvęs visuotinis — niekas nesileido į kasyklų urvus darbam. Kitose šachtose darbas dėl streikų sumažėjo. Sugrįžusioji pergyveno, kaip buvo sušaudyti 120 streiko vadovų, o daugelis kažkur išgabenti. Tai bus pačios naujausios žinios apie tokius būdingus reiškinius sovietinėse vergų stovyklose. Jos rodo, kad TSRS gyventojų nepasitenkinimas ir nerimas sukelia sąmyšių net prievartos darbų stovyklose. Ten ištremtieji negalė-

ATSIŪSTA PAMINĖTI

1. Henrikas Lukaševičius, LIKIMO ŽAISMAS, Romanas. Išleido Lietuviškos Knygos Klubas Chicagoje, 1953 m. Ši knyga mums ypatinga tuo, kad yra pirmoji, kuri romanui medžiagą ima iš Argentinos lietuvių gyvenimo. Ji verta perskaityti kiekvienam, norinčiam prisiminti ankstyvesnį mūsų tautiečių gyvenimą šiame krašte.

2. S. Sužiedėlis, SV. PRANCIŠKAUS LIETUVIŲ PARAPIJA. Tekstą angliškai išvertė kun. A. Bružas, M. S. Lawrence, Mass., 1953 m. Tai vienos lietuvių parapijos JAV-bėse istorija, jos 50-ties metų sukakties proga. Parašyta išsamiai ir objektyviai dviem kalbom ir duoda labai gerą vaizdą, kaip kūrėsi mūsų tautinės parapijos Š. Amerikoje.

3. AIDAI, Mėnesinis Kultūros žurnalas, Nr. 10, Gruodis, 1953 m.

4. LIETUVIŲ DIENOS, Nr. 1(40), Sausis, 1954 m. žurnale, kaip visuomet, yra aktualių iliustracijų ir paveikslų iš viso pasaulio lietuvių gyvenimo, taip pat puikių straipsnių. Vyr. Red. J. Vytenas, Leidėjas Antanas F. Skirius. Adr.: 9204 S. Broadway, Los Angeles, Calif.

5. SANTARVĖ, Rezistencinis Visuomeninių ir Kultūros Reikalų žurnalas, Nr. 6. Lapkritis - Gruodis, 1953 m. Red. F. Neveravičius. Leidžiamas Anglijoje.

6. PLUKĖ, Vienkartinis "Laisvosios Lietuvos" Leidinys. Red. Alg. Gustaitis. Šis linksmos minties laikraštis išleistas 1953 m. gruodžio 26 d. spaudos baltiaus proga Chicagoje ir liečia kaikurias visuomenines lietuvių negalias.

sar, Vengrijos - Memestothy, Latvijos — Berends, Lietuvos — prof. J. Baltrušaitis.

* Iš Lietuvos ir Sov. Sąjungos sugrįžę vokiečiai yra parvežę daug vertingų žinių apie lietuvių gyvenimą ir priverčiamuose darbuose.

SVEICARIJA

* Sveicarijoje miręs lietuvių bičiulis Maxas Niedermannas gimė Winterthure 1884 m. gegužės m. 19 d., universitetą baigė 1897 m. Bazelyje, po to gilino kalbos studijas Freiburge ties Breisgau ir ypač Paryžiuje, kur prof. A. Meillet poveikyje susidomėjo lietuvių kalba. 1899 m. paskirtas Bazelio universiteto privatdocentu, Niedermannas kelis metus dėstė lotynų ir graikų kalbas La-Chaux-de-Fonds gimnazijoje, paskum buvo paskirtas Neuchatelio universiteto privatdocentu ir vėliau profesorium. Iki 1925 m. prof. Niedermannas dėstė dviejuose un-tuose (Bazelyje ir Neuchatelyje), o nuo tų metų, gavęs ordinario profesoriaus titulą, apsiribojęs Neuchateliu, kur išbuvo iki 1944 m., kai dėl senyvo amžiaus pasitraukė į pensiją. Už nuopelnus buvo paskirtas Neuchatelio un-to garbės profesorium, be to, buvo Rygos, Bezansono, Bazelio ir Ženevos universitetų garbės daktaras, Institut de France narys - korespondentas ir kitų mokslinių organizacijų narys. Velionis be lotynų ir graikų kalbų, dėstė sanskrito, rusų ir lietuvių kalbas, be to, lyginamąją kalbotyrą. Prof. Niedermannas ypač buvo pamilęs lietuvių kalbą. Jo mokiniai, be kitų, buvo prof. A. Sennas, prof. F. Brenderis, prof. G. Devoto, vėliau redagavęs „Studi Baltici“, leidžiamas italų Rytų Instituto, ir kt. Prof. Niedermannas ypač po Pirmojo pasaulinio karo yra paskelbęs šveicarų spaudoje kelias dešimtis straipsnių apie Lietuvą, kuriais šveicarų visuomenę supažindino su Lietuva ir gynė jos teises į Vilnių ir Klaipėdą. Paryžiaus taikos konferencijos metu jis buvo šveicarijos delegacijos narys ir suėjo į sąlytį su Lietuvos delegatais prof. A. Voldemaru, inž. E. Galvanasku, M. Yču ir kitais. 1921 m. velionis aplankė Lietuvą, o nuo 1926 m. jis pradėjo redaguoti „Lietuvių rašomosios kalbos žodyną“, leidžiamą Carlo Winterio leidyklos Heidelbergėje. Šio žodyno ligšiol išėjo 22 sąsiuviniai (iki raidės pra-). Pradžioje žodyną kartu su velioniu sudarė kiti du šveicarai (prof. A. Sennas ir prof. F. Brenderis), o paskutiniuosius sąsiuvinius vieton mirusiojo Brenderio redagavo ir prof. A. Salys.

Mūsų senelių pėdsakai

Plačiai yra žinoma tiesa, kad lietuvių kalba yra pati seniausia Europoje gyvoji kalba. Daugybė žodžių ji yra surišta su seniausiomis indo-europiečių kalbomis. Dievas, dūmas, jvas, ratas, gojus, bebras ir kiti mus sieja su sanskritų išnykusia kalba. Aišku, tai pasiliko iš tų laikų, kada mūsų seneliai turėjo bendrą kalbą su sanskritų kalbos žmonėmis. Kurie kuriuos čia paveikė, sunku pasakyti ir įrodyti. Mūsų kalbininkai randa labai mažai paskolintų žodžių iš kaimyninių kalbų. Iš vokiečių turime: gatvė, šarvas, kunigas, pinigai, o iš slavų: kubilas, pipiras, stiklas, šilkas ir kai kuriuos kitus. Tai vis negausūs kultūros žodžiai. Vadinasi, artimiausieji kaimynai mūsų mažai veikė, nes, atrodo, lietuviai turėjo visiems kitiems daiktams pavadinti savo žodžius.

Besimoką lotynų kalbos lietuviai tebesi, rasdami daugybę panašių žodžių. Net ir sakinius sudeda; pav. Dievas davė dantis duos ir peną; Deus dedit dentes dabit et panem. Vyrų, traukite jungą; viri trahite iugum. Taigi, tie patys žodžiai ir ta pati jų reikšmė.

Lotynų kalba pradėjo reikštis apie 600 m. pr. Kristų, Latium, Tibro upės slėniuose. Ji išsivystė, pasiekė tobulumo M. T. Cicero (106-43 pr. Kr.) laikais. Lotyniškai kalbančių žmonių artimiausiais ir galingais kaimynais šiaurėje buvo etruskai, kurie save vadino rasenais. Jie atvyko dabartinėn Italijon apie 1200 m. pr. Kr., ikūrė daug garsių miestų, išvystė prekybą su graikais ir kitais kraštais. Apie jų garbę, turtus, meną, statybą, visuomeninę santvarką ir valstybinę formą daug yra parašyta veikalų, muziejuose sukrauta yra daug jų kūrinių. Iš karto nujaučiama, kad etruskai, tvirtovių, miestų ir laivų valdovai, begyvendami apie tūkstantį metų su žmonėmis, kurie išvystė lotynų kalbą, turėjo turėti žymios įtakos naujai besivystančiai kalbai. Tie gi etruskai — rasenai, kaip toliau pamatysime, buvo mūsų tautos atžala; jie kalbėjo lietuviams artima kalba; jų žodžiai, patekę į lotynų kalbą, dabar yra lietuvių kalbos atgarsiai, pėdsakai.

Štai pavyzdžiai: ugnis (ignis), vanduo, unduo (unda), oras (aer), saulė (sol), mėnesis (mensis), diena (dies), naktis (g. noctis) rasa (ros) aušra (aurora), Dievas (Deus), vyras (vir), tu (tu), tavo (tuus), mano (meus), savo (suus), lengvas (levis), gyvas (vīvus), jaunis (juvenis), senis (senis), akis (oculus), ausis (auris),nosis (nasus), dantys (dentes), gentys (gentes), stoka (sta) sėdėk (sede), versk (verte), arklas (aratum), akėčios (accatum), sėta (satum), sėmenys (semen), linas (linum), kanapė (canapum), aša (ansa), ašis (axis), ratas (rota), jungas (jugum), pundas (pondus), akmuo-kūlis (callis), kur (cur), nūn (nunc), trauktas (tractus), siūtas (sutus) verstas (versus), klodė-paklodė (clodex), pirmas (primus), du (duo), trys (tres), keturi (quatuor), penki (quinque), šeši (sex), septyni (septem); pėda (pes), penas (panis). Dr. C. E. Napiersky, Monumenta Livoniae Antiqua, t. I. p. 18 turi surašęs tokių žodžių per 70. Klier. Vytautas Palubinskas yra surinkęs jų apie 300, o kai kurie senesnieji mano draugai gyrėsi suradę lietuvių žodžių lotynų kalboje per 500. Kiek iš tikrųjų yra bendrų žodžių mūsų ir lotynų

kalbai, nežinau, bet jų yra daug.

Norėdamas rasti apčiuopiamų įrodymų, kad mūsų kalba yra gimininga etruskų — rasenų kalbai, ėmiau žiūrėti etruskų įrašus, ar paskelbtus knygoje, ar paliktus antkapių akmenyse. Ir aš ir Vatikano Muziejaus direktorius prof. B. Noga nusitebome, kai aš perskaičiau ir jam išverčiau Caere taurės trijų eilių etruskų įrašą, kuriuo sūnus pamini savo motiną Matumą. Ją užmušė jietimi raiste Ramlis.

Etruskų Muziejų Vatikane ant akmeninio karsto briaunos buvo ilgas įrašas, bet labai apgadytas, nudaužtos įrašo vietos. Liko ten pilnas žodis TIVAS. Manau, tai bus tėvas. Sūnus pamini savo tėvą.

„Museo Nazionale di Villa Giulia in Roma“ radau keletą išskaitomų įrašų. Pav. PREPLĖ IAU VARI 96, — Preplė ėjo jau 96 metus. Kitoj vietoj: Laasne Thustha. Naujai iš kapų atvežtas akmuo skelbia: ILUVKE SAUIES Iluvkė Saujas. Fallerii Veteres spintoj XI nr. 3733 radau plokščiam akmenyje rudais dažais padarytą įrašą: CAVIRI: EVELE TILEA, kuris galima suprasti (jei tai antkapis): ka (pas) viro (ui) Jievelė Tylea. O jei tai buvo bandymas rašyti, gali reikšti: ką viri? Jievelė tylėjo.

Patys įrašai, nors jie yra trumpučiai, skelbia, kad VI — V. š. rasenai — etruskai kalbėjo mums artima kalba. Tuo tarpu etruskų kalba mokslo vyrams pasilieka mįslė, nes nė vienas jų negalėjo palyginti su lietuvių kalba. Šioje srityje iš lietuvių mokslininkų pasaulis gali susilaukti didelės staigmenos, o lietuviai didelės pagarbos.

Kun. K. A. Matulaitis

Korėbos vaikų atostogų šeiminkės (iš kairės): L. Jasinevičienė, B. Gokienė, vilą padovanojusi M. Stan kūniėnė ir T. Aleksienė

VOKIEČIO RECEPTAS

JAUNYSTEI

Neseniai buvo Vokietijos gydytojų kongresas. Jame buvo pagerbtas Hamburgo profesorius M. Nonne, susilaukęs 90 metų. Kalbėtojai stebėjosi jo jaunystės išlaikymo paslaptimi. Atsakydamas jis pasakė visam kongrese trumpiausią kalbą: Optimizmas, mano ponai, optimizmas išlaiko jaunystę; gydytojai nustatė, kad kaktai suraukti reikia 30 energijos vienetų, nusijuokti tik 13; tad kam be reikalo energiją eikvoti."

KALTAS EISENHOWERIS AR MOTHERYS?

Prezidentas Eisenhoweris paskutiniu metu surengė apie septynis priėmimus, kuriuose nebuvo visai moterų. Viena žurnalistė paklausė prezidentą, ar tik jis nesąs moterų priešas. „Moterų priešas? — atsakė prezidentas. — Jokių būdu ne. Norėjau jau surengti tris priėmimus moterim. Bet kai tik teiravausi dėl to savo patarėjų, moterų, jos niekaip negalėjo susitarti, kas mūsų šalyje yra žymiausias moterų. Taip priėmimai ir nevyko."

Jau susipažinome su vitaminais A, C, D. Šį kartą susipažinkime su vitaminu B. Tikrumoje B buvo pirmasis vitaminas, kurį lenkų biochemikas Kazimieras Funk išskyrė, gaudamas kristalų formoje, ir kuriam davė vitamino vardą 1912 m. Tam mokslininkui pasisekė gauti vitaminą B iš mielių. Jis su 20 miligramų išgydė karvelį, kuris turėjo ligą vadinamą polineuritis. Vėliau pasirodė, kad vitaminas B nėra vieninga substancija. Ir šiandien vitaminą B jau pasidalino į vitaminą B1, B2, B3... ir priėjo iki B12. Todėl dabar jau kalbama apie B kompleksą, jeigu nekalbama apie kokį vieną atskirą vitaminą iš visos B grupės. Kad neapsunkintume mūsų mielių skaitytojų atmintis ir kad nesupainiotume sąvokų, todėl paimekime tik vieną ir būtent — B1.

BERIBERI IR POLINEURITIS

Jau nuo senai buvo žinoma Japonijoje, Kinijoje, Britanijos ir Olandų Indijoje viena liga, kuri vadinasi Beriberi, kas Singalų kalboje reiškia „Didelis nusilpimas“. Ta liga pasireiškia labai įvairiose formose: pasirodo raumenų nusilpimas, paralyzius, edema, t. y. žmogus ištinsta, širdis išsiplėčia. Taigi matome, kad ne koks nors vienas organas, bet istisos kūno sistemos, kaip antai nervų, raumenų, širdies, kraujotakos sistemos yra ligos židiniai paliestos. Be to dar virškinimo sistema irgi pasidaro pakrikusi. Beriberi pasitaiko ir Pietų Amerikoje, ypač Brazilijoje. Antrame Didžiajame Kari beriberi buvo dažnas reiškinys, ypačingai karo belaisvių tarpe. Studijos parodė, kad beriberi yra netinkamo maitinimo pasekmė. Buvo patyrinėta, kokį maistą valgo anų kraštų gyventojai? Jie valgo daugiausiai ryžius, nuo kurių yra pašalintos sėlenos (salvado). „K. Funkui atėjo mintis maitinti karvelius vien tik nukaitais ryžiais. Ir istiesų, karveliai susirgo liga, panašia į beriberi, vadinama polineuritis, kurios charakteristika yra, kad periferinė nervų sistema yra visiškai pakrikusi. Tą ligą, jeigu ji nėra pertoli pažengusi, galima išgydyti, jeigu duosi karveliams lėsti nekaištus ryžius. Taigi buvo padaryta išvada, kad ta medžiaga yra ar tingų medžiagų, kurios labai gali

J. VENCKUS S. J.

VITAMINAS B.

pasilieka nuo vitamino apiplėstas. Iš šito vitamino ir dar kitų matome sriubos reikšmę. Verdant maistą, sriuboje gali susitaupyti labai vertūs naudingos maitinimui. Vitaminas B1 turi labai malonų kvapą — kvėpia mielėmis, padėtas ant liežuviu yra gerokai kartus. Vitamino cheminė formulė yra žinoma ir vadinasi mokslininkų tarpe tiaminas, tik plačioji publika daugiau girdi kalbant apie vitaminą B1.

VITAMINO B1 REIKSMĖ

Nesigilinant per daug į chemines rūšies išvedžiojimus, pasakysime, kad vitaminas B1 yra būtina dalis tų enzymų, arba fermentų, kurie virškina krakmolinį ir iš miltų padarytą maistą. Kuo daugiau studijuojame, tuo ganta atrodo pilnesnė visokių paslapčių. Mums mokslininkai sako, kad suvirškinti duonos gabalėlių turi pasirodyti mažiausiai 12 enzymų, arba fermentų, ir dar to nepakanka, — visi tie fermentai turi pasirodyti tam tikroje tvarkoje. Jeigu koks fermentas nepasirodo, tai jo apleidimas tuojau pasireiškia, virškinimas nebeina toliau, ir tas produktas kokios nors rūkšties formoje eina į kraują ir padina visą tvarką ir tada nebegana tinkamai paruošto maisto nei nervai, nei raumenys, dar blogiau, tas toliau nesuvirškintas produktas veikia kaip nuodai. Vitaminas B1 yra tam tikrų enzymų arba fermentų aktyvatorius. Niekas neįvertins tinkamai vitamino svarbos, kuris nežino enzymų arba fermentų reikšmės, be kurių nevyksta mūsų kūne nei virškinimo, nei kvėpavimo, nei kitokie reiškiniai. Jeigu mes studijuojame maistą laboratorijoje, tai ką naudojame, jeigu norime maistą suskaldyti į atskiras chemines dalis? — Kaitiname maistą, viriname, pilame rūkšties, šarmų ir pan. Gyvas organizmas tų priemonių negali vartoti, jam tuojau sudiktint aušinčius. Gamta atrado kitokias priemones — fermentus. Kiekvienas gali padaryti su savim eksperimentą. Tegul palma duonos gabalą, įdeda į burną ir kiek palauko, tuoj pastebės, kad duona pasidarė saldi, reiškia, kad seilės su savo fermentais, kurie subėgo į burną iš trijų rūšių liaukų, suardė duoną iki monosakaridų, kurie tirpsta vandenyje ir gali eiti į kraują. Taigi trumpai tariant, vitaminas B1 yra koenzimas ir, be to, dar fosforo rūkšties nešiotojas, be kurios krakmolinis maistas nesuvirškina.

VITAMINO B1 ŠALTINIAI

Vitaminas B1 paeina iš augalų. Neturime jokios žinios, kad gyvuliai gamintų šitą vitaminą. Atrodo, kad kaikuriuos bakterijos gali gaminti tiaminą. Atrodo, kad ir žmogus šiek tiek gauna vitaminą B1 iš tų bakterijų, kurios gyvena jo virškiname kanale. Mėsa turi šiek tiek vitamino B1, ypačingai kiaušės mėsa. Daugiausiai vitamino B1 yra grūduose, bet, kadangi žmogus berafinuodamas miltus daug sėlenų pašalina su visų grūdų perikapu, tai ir vitaminas B dingsta. Daug vitamino B1 turi mielės, bet kadangi mielės nėra savaime maistas, todėl žmogus iš jų mažai tegali to vitamino gauti.

KIEK ŽMOGUI REIKIA VITAMINO B1?

Augalams tiaminas yra hormonas, o žmogui ir gyvuliams vitaminas. Vitaminas yra išreiškiamas mikrogramais (gama) ir yra 3,33 gamų arba 3/1000 mg. Suaugęs žmogus reikalauja mažiausiai 1000 internacionalinių vienetų arba 3 mg., kuriuos turi gauti iš maisto. Kadangi coli bakterijos šiek tiek pagamina, tai spėjama, kad normalus žmogaus kiekis yra apie 5—6 mg. Apskaičiuota, kad š. Amerikoje normalus suaugusio žmogaus maistas turėdavo 0,8 mg. Nuo to laiko, kai valdžia įsakė kepėjams dėti į duoną vitamino B, tai vidutinis amerikonas gauna dabar 1,3 mg vitamino B1. Tai vis dar yra per mažai, o turėtų būti 3 mg. Su 1,3 mg. nevyks nei beriberi, nei polineuritis, bet visgi bus tam tikra stoka, kuri ypatin-guose atsitikimuose pasireikš. Žmonės, kurie daugiau maitinasi riebalais, mažiau tereikalauja vitamino B, negu tie, kurie daugiau valgo miltinius ir cukrinius valgius. Kadangi dabar tiaminas yra lengvai sintetiniu būdu gaminamas, tai savaime yra lengva papildyti vitamino stoką, jeigu ji pasirodo dėl maisto kokybės.

VITAMINAS B1 KAIP VAISTAS

Visi bus pastebėję, kad žmonės, kurie yra chroniški alkoholikai turi blogą apetitą, jų rankos dreba ir vėliau išsivysto į ligą, kuri gydytojų terminologijoje vadinasi Neuritis alcoholica. Dabar žinome, kad jie tikrumoje serga mitimo sukrikimo liga, kuri paeina iš vitamino B stokos. Todėl visiems alkoholikams duodama daug vitamino B1 ar per burną, ar injekcijomis.

Ne vienas bus pastebėjęs, kad kaikuriuos nėščios moterys nustoja apetito, joms dažnai pradeda širdis pykti (nausea), turi palinkimų prie vėmimų. Pirmiau buvo manoma, kad šios moterys turi jau tokią prigimtį, kad joms nieko negalima padėti. Dabar žinoma, kad tai dažniausiai paeina nuo vitamino B1 stokos. Taigi ir nėštumo neuritis pasirodė esanti vitamino B1 stokos pasekmė.

Yra dar manoma, kad kaikuriuos vidurių ligos yra vitamino B1 stokos išdava. Bet kadangi studijos nėra dar pakankamai pažengusios šioje srityje, todėl negalima kol kas galutinio sprendimo duoti.

Patariama vitaminą B1 daugiau vartoti, kada kas atlieka sunkius darbus, kurie kainuoja daug pinigų įtempimų, pavyzdžiui egzaminų laike. Kadangi vitaminas B1 nėra nuodingas ir dideliuose kiekiuose, todėl nėra pavojaus perdėti. Jeigu kas labai daug duotų vitamino B1 iki 500 — 1000 mg. intraveninėmis injekcijomis, gali išsukti alergijas ir toksiškus reiškinius, bet tai yra retas daiktas.

Išvada: iš visų avitaminozių, kurios mūsų šalyje gali pasitaikyti, avitaminozės B dažniausiai pasitaiko, todėl į tą dalyką reikia daugiau kreipti dėmesio.

ATOMINĖ ARTILERIJA

1944 m. gruodžio mėn. vokiečiai traukė jėgas galingai kontrofenzyvai vakarų fronte ir sąjungininkai tai žinoję, bet nieko negalėjo daryti, nes blogas oras neleido veikti aviacijai. O naujosiomis atominėmis patrankomis galima šaudyti preciziūniu taiklumu bent 20 myl. atstume ir visiškai nežūrint į oro sąlygas. Be to, manoma, kad greitai laiku patrankų ugnies jėgą galima bus pailginti iki 40 mylių. Kadangi tos patrankos gali šaudyti ne vien atominiais šoviniais, manoma, kad tik kas šimtas švedinys būtų atominium užtaisui, kiti būtų „prastieji“.

Aišku, 85 tonas sveriantis ginklas būtų naudojamas tik tada, kada būtų atominio sunaikinimo vertas taikynis. Iššovus, jis skubiai būtų gabenamas į paruoštą slėptuvę. Bandymai parodė, kad patranka per 20 min. laiko yra pilnai paruošiama ugniai. Specialių traktorių veļkamas, ginklas gali keliauti 35 mylių greičiu. Du traktoriai yra naudojami patrankos vilkimui. Jų motorai po 375 a. j. kiekvienas ir valdomi atskirų vairuotojų. Jiems susisiekti, susikalbėti įvestas specialius telefonas. Tarp jų atstumas 85 pėdos. Paprasti dviejų patrankų baterija aptarnauja dar devyni autovežimiai, kurie gabena taisyklių dalis, karius, šaudymul municiją, atominius švedinius (galvojama, kad patys atominiai šoviniai nėra paruošti šaudymui. Juos greičiausiai, sustato prieš pat laiką).

Vieno atominio šovinio kaina sieks 3 mil. dol.

LIETUVI, TAVO PAREIGA —

dalyvauti pagrindiniam Vasario 16-tos minėjime, kuris įvyks vasario 21 d. —

10,30 val. Iškilmingos pamaldos Aušros Vartų šventovėje,

18 val. — Liet. Salėje, Brasil 835 Iškilmingas šventės Aktas su kalbomis, sveikinimais, Šv. Cecilijos choro koncertu ir svečio iš J.A.V. adv. St. Gabaliausko paskaita.

DR. J. MAČERNIS

Ar katalikams dera augštinti Rilke

Ne žmogus sugalvoja tautas, bet, Dievui leidžiant, jos susidarė laiko bėgyje. Vienos tautos žmonės riša bendra kilmę, gyvenamoji vieta, kalba, papročiai ir religija. Į savo tautą žmogus yra įleidęs šaknis, kaip medis savo žemėje, iš kurios jis yra išdygęs ir kurios syvais minta. Atitrūkęs nuo savo tautos kamieno žmogus netenka pagrindo po kojomis, dažnai pasidarą bastūnas, nevertinamas savųjų, nei svetimųjų. Bet kartu tas, kuris su savo tauta susirišęs nenykstančiais ryšiais yra jai daug skolingas, jai turi pareigų, kaip kiekvienas vaikas turi pareigų savo tėvams. Tos pareigos išėina iš ketvirtąjo Dievo įsakymo, kuriuo įsakoma gerbti savo gimdytojus.

Gerbti, mylėti ir išlaikyti savo tėvus yra kiekvieno gero vaiko pareiga. Taip pat mylėti savo tautą ir tėvynę, jai daryti gerą, ją palaikyti, už ją kovoti yra pareiga kiekvieno gero tautiečio, norinčio vykdyti ne tik savo tautos reikalavimus, bet ir Dievo įsakymus. Krikščionis, kuris nemylė ir nepadedą savo tautai ir savo tėvynę, negali vadintis tikru krikščionimi, nes jis nevykdo vieno iš dešimties Dievo įsakymų, kurie jam yra privalomi.

Ir Šv. Rašte dažnai labai aiškiai ir kartu griežtai kalbama apie tėvynę pareigą vykdyti. Pranašas Dovidas giedojo giesmes savo tėvynės garbei, jis reikalavo, kad ir kiti savo kraštui tarnautų su meile. Psalmėse su poetišku įkvėpimu kalbama apie savo krašto meilę. Kai žydai buvo ištremti į Babilonijos nelaisvę, jie giedojo tokią giesmę: „Prie Babelės upių tenai mes sėdėjome ir verkėme, kai atsimindavome Sioną. Ant ano krašto gluosnių mes pakabinome savo arpas. Nes ten tie, kurie buvo mus išvedę, reikalavo iš mūsų giesmių“ (Ps. 136, 1-3). O jie linksminėsi tegalėjo tikrai nuoširdžiai tiktai savo tėviškėje Jerusaleje, kur buvo jų šventosios Sionas. Šv. Paulius, kuris savo misijų kelionėse aplankė beveik visus to laiko žinomus kraštus, vis tik prisipažino, kad jis pirmiausiai tarnauja savo tautiečiams ir dėl jų net norėtų būti

SKELBIAMAS KONKURAS

L. R. K. Federacija kartu su „The Marian“ žurnalu, JAV, skelbia antrąjį rašinių konkursą tema: „Kodėl aš pamiliau Rožančių“. Konkursas skelbiamas tam, kad labiau pagarbinti Šv. Mariją Šv. Tėvo Pijaus XII paskelbtuose Marijos metuose ir labiau supažindinti jaunimą su Rožančiaus maldą.

Konkurso rašinyje turi būti parašytas lietuviškai arba angliškai, neilgesnis kaip 750 žodžių. Nėra paskirta jokio žodžių minimumo. Konkursas gali dalyvauti visi lietuvių kilmės katalikai: pradžios mokyklos ir aukštesnių mokyklų mokiniai ir visi ne studentai, turį virš 18 metų amžiaus, kurie nėra profesionali rašytojai. Už geriausius lietuvių ar anglių kalboje parašytus rašinius yra numatytos dovanos. Rašiniai turi būti parašyti mašinėlė ar rašalu ant vienos lapo pusės, paliekant didesnį tarpus lengvesniam skaitymui.

Visi rankraščiai turi būti pasiųsti į konkurso raštinę ne vėliau, kaip gegužės 2 dienos vidurnaktį. Prisiųsti rankraščiai nebus gražinami, jie lieka L. K. F. nuosavybė. Prie kiekvieno rankraščio turi būti pažymėta: vardas, pavardė, adresas, tėvo vardas, pavardė, motinos pavardė po tėvais. Nostudentai dar turi pažymėti savo parapilijos vardą.

pasmerktas, jei būtų tokia Dievo valia. Pats Kristus pasakė, kad Jis pirmą vietą atėjo išganyti savo tautos ir, kai ta jo Išrinktoji Tauta jo neklaušė, Jis verkė prie Jeruzalės vartų. Šventųjų patvirdžių taip pat rodo, kad jie savo tautoms atidavė viską, ką galėjo, nors kartais savo darbų didumu ir nesutalpė vienoje tautoje, nešdami dorybių žiedus ir kitiems kraštams. Bet pirmą vietą, kaip vaikai savo tėvams, jie atliko pareigas savo tautai ir tėvynę. Čia reiktų prisiminti tik tokius šventuosius, kaip šv. Pranciškų iš Asyžiaus ir iš Salezo, šv. Vincentą iš Paulo, šv. Joną Bosko ir kt., kurie savo tautoms atliko nuostabių darbų, aukodami visas savo dvasias ir kūno jėgas, melddami Dievo pagalbos savo tautiečiams.

Vasario 16-tos šventė ir mums duoda progą prisiminti pareigas, paeinančias iš ketvirtąjo Dievo įsakymo, savo tautai ir tėvynę. Savo giliausiomis dvasios ir kūno galiomis mes atsiremiamės į lietuvių tautos dvasinius turtus, už tai visai tautai — jos praeičiai ir ateinančioms kartoms — esame skolingi. Tą skolą turime išpirkti savo pagalba, savo malda ir savo tinkamu pareigų atlikimu. To reikalauja iš mūsų tikėjimas ir teisingumas. Jai meilę įrodyti darbais reikalauja iš mūsų pats Dievas, kuris mus sutvėrė tos, o ne kitos tautos nariais.

Šios šventės metu kaip tik reiktų prieš Dievo altorių susimastyti, ar mes galėtumėm giedoti tokią giesmę, kokią giedojo ištremti Išrinktosios Tautos vaikai: „Jei užmiršiu tave, Jeruzale, tebūna užmiršta mano dešinė! Tepirilpa mano liežuvis prie mano gomurio, jei aš neminėsiu tavęs, jei nestatysiu Jeruzalės aukščiau už kiekvieną mano linksmybę“ (Ps. 136, 5-6). Panašiai turėtumėm giedoti ir mes, kai mūsų tėvynę kenčia dar labiau, negu žydai Babilono nelaisvėje. Darbą ir maldą jungdami, mes galime atlikti savo pareigą ir savo tėvynę iš šių kančių išlaisvinti.

P. G.

Keistų dalykų užtinkame pasikurčius ir katalikus inteligentus, kurie nesugeba susigaudyti šių laikų kultūros apraiškose, nesugeba pažvelgti į jas kritiškai akimi. Štai kad ir Dr. Maceina susižavi bedieviškuoju Heideggeriu, gėrisi antikristu Rilke ir net kartoją savo veikale bjaurais Nietzsche's blevygas. Šiandien randu vienam liet. kat. laikrašty net ilgą smilkalų straipsnį anam pagoniškosios dvasios skelbėjui — Rilkei. Skaitau kataliko — inteligento pareigą atkreipti skaitančiųjų į tai dėmesį. Tuo tikslu paduodu čionai trumpą ištrauką iš rimto katalikiško veikalo: Ignaco Zanderle „Die Bestimmung des Dichters“.

Poetui, kurs jau mato būsimąją žmonijos transfiguraciją priešingai yra anas poetas, kurs savo aiškiai pasireiškiančioje ar paslėptoje desperacijoje jieško prieglobsčio poietinėje kūryboje. Pv., Rilke supranta žmogaus skurdą ne kaip nuodėmę, bet kaip skausmą. Kaip gnostikas jis pasigamina sau neva išmintingo gyvenimo elektrą. Paskutinė „Sonette an Orpheus“ strofa — „Duineser Elegien“ klausimo ir skundo formoje siūlo mums nuosavomis pastangomis nušviesti poeto egzistenciją. Skaitome: „Užbėk už akių kiekvienam atsiveikimui, tarsi jis jau būtų tavo užpakaly, tarsi ana žiema, kuri jau praėina. Nes tarp visų žiemų esama žiemos taip begalinės, kad ją praleidama širdis pasidarys sugebanti pakelti bet ką“.

Mirtis Rilkei neatveria transcendentalinės žmogiškosios širdies jėgos, kuriai meilė tarnauja tarsi šviesos pėdsakui, kad pagavus tiesą. Mirtis patarnauja jam tik kaip priemonė pajusti savo nuosavą egzistenciją iki pat jos gelmių ir tos egzistencijos atspindį kituose tvariniuose. Rilke būdas versti mirtį poezija priveda prie to, kad ją nebeskaitoma realybe. Mirties neparmaldaujama rimtis tarsi išgaruoja, virsdama estotiniu neprivalomumu. Įvykima metafizinė perversija tuo būdu, kad naturalusis žmogiškios širdies siekimas augstyn į savo tikrąją tėvynę, yra nukreipiamas į tai, kas yra čia pat ir dabar, gyvenimui pridudama gilumas žemiškąja prasme. Ir savo prisirišimą prie žemės Rilke šiaip išreiškia: „Zemele, mieloji mano, aš tave myliu. Tikėk man, tavo pavasariai nėra reikalingi, kad mane užkovotų. Vieno iš jų, ach, jau vieno iš jų yra perdaug mano kraujo. Negali išreikšti, kaip esu atsidavęs tau, ir tai jau nuo senų laikų. Visada tu turėjai mano širdį, mano protą ir tavo šventoji idėja yra taip mums familiarioji mirtis“ (Duineser Elegien).

„AUKLĖJIMO“ NAMAI SUOMIJOJE

Prieš pastarąjį pasaulinį karą garsėjo ginkly pirklys Daugs. Jis buvo Vokietijos pilietis, tačiau jo veikimo bazė buvo Skandinavijoje. Suomijoje prie Tavastehus miesto jis turėjo savo nuosavybėje puikų dvarą ir rūmus. Pagal Sovietų paktotą tautos sutartį Suomiams Daugs dvaras ir rūmai, kaip vokiečių nuosavybė, atiteko sovietams. Pastarasis karas daug garsių vardų ir skambaus vardo rūmų nublokė užmarštin. Tas pat gal būtų atsitikę ir su Daugs'o Vono dvaru, jeigu visa eilė nelaimingų atsitikimų, kurie šiaip jau santūrus Skandinavijos žmones privertė nusikvato, o nusikvatojus dar kartą prisimint Daugs, jo bižnius ir dvarus, nebūt pastarosiomis dienomis įvykę.

Istorija prasideda tuo, kad tūlas Suomijos socialinių reikalų ministerijos inspektorius vyko vizituoti psichiškai atsilikusių jaunuolių auklėjimo įstaigos prie Tavastehus. Atvykęs į Tavastehus miestą, jis pamė pasitaikiusį taksį ir šoferiui paskyrimo vietą pasakė liaudžiai įprastine sąvoka:

— I idijotų auklėjimo namus!

Šoferis abejodamas ir kelio neklausdamas patraukė užmiestį ir po kiek laiko sustojo prie puikų dvaro rūmų. Inspektorijai sutikęs vyras prisistatė esąs įstaigos vedėjas, o sužinojęs, kad atvykėlis esąs socialinių reikalų ministerijos inspektorius, norįs susidaryti įspūdį apie pačią įstaigą ir jos auklėtinius, atsakė, jog kliūčių nebūsią, nors

Rilkes kūryba yra aiškus prieštaravimas mūsų tezei, kad žmogiškoji siela jau iš prigimties yra krikščioniška. To jis pasiekia, paneigdamas egzistencijos realybę ir ją perstatydamas kaip poetinį mitą. Šis poetas įvykdė subtiliausią ir labiausiai pavojingą sekuliarizacijos formą: jis gnostiniu būdu įveda į žemiškąjį savo „pasakomojo“ vidų kryčių, kurs meta šešėlį į viską, kas žemiško, bet tokiu būdu, kad mirtis nebėvirsta anga, per kurią įeinama į gyvenimą be pabaigos. Krikščionybė jam virsta poetine jausmo metafora. Jo neva mistiniame pasauly nėra vietos vilčiai, kurios viršūnė sudaro psikėlimas. Kaip Heideggerio egzistencializmo pirmakūnė, jo poezija bando nugalėti mirties išgastį, ją nuolat maišydama į gyvenimą. Sąmoningai jis ją naudoja kaip nuodų prieš linksmumą. Gyvenimo prasmės ir vertės jis neieško transcendencijoje. Tarp daugybės gyvenimo momentų taip padalomoji mirtis nustoja savo specifinės reikšmės. Iš mirties atimama jos sprendžiamoji reikšmė. Laikas išskiriamas iš tikrovės. Tokiu būdu iškreipiama natūralė daiktų sąranga, jis ir meilėje mato tik priemonę padaryti žmogaus širdį dar jautresnę skausmui. „Sonette an Orpheus“ ir „Duineser Elegien“ pretenduoja būti daugiau negu poezija, jos nori būti suprostos kaip auto — išsigelbėjimas, auto — išgyvenimas, pretenduoja pasidaryti ekzoterišką pasaulietiškos bažnyčios pagrindu. Jo poetiškosios egzistencijos interpretavimo analizė greit parodo jo esminę priešenybę visam, kas tik yra krikščioniška, kaip tai patvirtina ir patsai poetas savo laiške Witoldui von Hulewicz.

Aptaręs Trakl'io poeziją Zanderle rašo: „Šiai poezijai yra priešinga poezija Rilkes, kurs „post Christum natum“ norėtų būti pagonim, kurs tačiau būtinai išvirsta Antikristu. Šis skirtumas ypač ryškiai pasireiškia, kada pažvelgiame į jų tikrąją — egzistencijalią laikyseną jų pačių mirties akivaizdoje. Rilke išsilaukė iki pat mirties savo poetinėje „Weltinnenraumes“ iliuzijoje, kurioje gyvenimas ir mirtis neva susilieja į vieną vienumą. Gydytojui buvo uždrausta pasakyti, kad jis miršta, — kad neišvaišius to kvailio sau sugestijonuos iliuzijos. Trakl gi miršta aiškiausioje sąmonėje kaip atgailaujantis krikščionis.

Žmogų, kurs save sąmoningai apgaudinėja net iki paskučiausios savo gyvenimo minutės, kurs taip atkakliai atsuka nugarą savo Sutvėrėjui, negi galima statyti katalikams prieš akis, kaip kokią pamėgdžiojimo ar pasimokymo vertą didybę?

inspektorius vizitas ir nesąs laukiamas.

Inspektorius buvo labai maloniai nustebintas patalpų didumu ir prabanga, tačiau nesuprantamas jam rodės auklėtinių amžius — veik visi sutiktieji buvo pusamžiai žmonės, tuo tarpu kai normaliose „idijotų auklėjimo įstaigoje“ internuočiai auklėtiniai neprasaoka dvidešimties metų. Į jo pastabą vedėjas atsakė trumpai:

— Čia surinkta viso krašto žydinčios gėlės.

Vienam kambaryje kaip tik vyko pamoka. Įstaigos vedėjas išdėdžiai painformavo inspektorij:

— Čia skaitoma paskaita apie Nietzsche ir jo antžmogį.

— O taip, — inspektorius tuoj pat padarė pedagoginę išvadą: — tai visais atvejais gera kaip įspėjantis pavyzdys...

Po to inspektorius dar pasiteiravo, ar pastebima kokia didesnė auklėjamųjų pažanga, kai jie, baigę auklėjimo kursą išėina iš įstaigos?

— Čia tai kiekvienas puikiai apžvelgia, o visų pirma išmokomas, kaip pasirodyti demokratu ir dirbti demokratiniam reikalui mūsų visuomenėje.

Po tokio vedėjo užtikrinimo inspekcija buvo daroma toliau nuoširdžiausia nuotaika ir pasibaigė iškilmingais pietumis, kurių metu inspektorius pasijuto, turįs pareigą tarti keletą padėkos žodžių įstaigos vadovėlei. Savo kalbą jis baigė, pareikšdamas tą nepaprastą įspūdį,

KULTŪROS KRONIKA

* Aloyzas Baronas parašė naują romaną „Užgesęs sniegas“. Jo ištrauką spausdina kanadiškis „Tėviškės žiburiai“. Romanas turės apie 300 psl. ir „T. Žiburijų“ skaitytojai jį gaus kaip priedą. Aloyzas Baronas jau iš ankščiau žinomas kaip stiprus novelistas, išleidęs novelių rinkinį „Žvaigždės ir vėjai“ ir novelių romaną „Debesys plaukia pažemiu“.

* Dr. S. Biežis, gyv. JAV-bėse, parašė ir išleido knygą „Būkite sveiki“. Veikalas turi 180 psl. ir duoda praktiškų patarimų apie maitinimąsi, nušviečia širdies veikimą, duoda patarimų turintiems aukštą kraujo spaudimą, cukraus ligą ir kt. Dr. Biežis daug rašo lietuviškoje spaudoje ir kalba per radiją sveikatos klausimais.

* A. Gudaitis, biochemikas, drauge su M. Wachstein po ilgo tyrinėjimo cheminiu būdu surado, kad kūdikio laukiančios moterys turėtų imti 10 mg vitamino B kasdien, kad tuo laikotarpiu papildytų šio vitamino trūkumą. Savo tyrimų rezultatus jie paskelbė mediciniškoje amerikiečių spaudoje.

* Dail. A. Tamošaitienė Tarpaut. Moterų Parodoje New Yorke premijuota už kilmą „Karaliaus Mindaugo ir karalienės Mortos Mindaugienės krikštas“. Jos ir jos vyro dail. A. Tamošaičio studijoje ruošiami nauji audiniai ateinančių metų parodom.

* Lietuviškos spaudos metais planuojama paskelbti 1954 metus, kada lietuviškoji spauda minės penkiasdešimt metų nuo savo laisvės atgavimo. Ši idėja yra kilusi Liet. žurnalistų Sąjungos centro valdyboje ir buvo diskutuojama įvykusiame New Yorke skyriaus susirinkime. Centro valdyba kreipiasi atskirai į visuose pasaulio kraštuose gyvenančius lietuvius žurnalistus ir spaudos darbuotojus, kviesdama ta proga surengti atitinkamus minėjimus. Tos sukakties proga taipgi norima išleisti žurnalistų metraštį. Susirinkime „Darbininko“ redaktorius Paulius Jurkus turėjo paskaitą apie lietuviškosios spaudos problemas. Jis ypač iškėlė žurnalistų pareigą labiau susirūpinti lietuviškosios kultūros puoselėjimu.

KĄ PADARĖ MŪSŲ TAUTINIAI RŪBAI

Skautininkė Jadvyga Žvirblytė Gulbinienė, atvykus iš Clevelando dalyvauti Visuotiniame Amer. Liet. Kongrese ir atstovavusi jame net tris organizacijas, dalyvavo vakare surengtame bankete, pasipuosusi gražiais vilnietiškais tautiniais rūbais, kurie Clevelande laimėjo pirmą premiją. Sėdėjo netoli garbės stalo ir jos rūbai atkreipė dėmesį garbingųjų svečių. Valstybės departamento paskretorius Lourie užkalbino ją žodžiais: „Kokie puikūs tautiniai rūbai!“ Senatorius Kersten ir jo žmona taipgi neslėpė savo susižavėjimo jais. Jie nuoširdžiai išsikalbėjo su J. Gulbinienė ir sužinoję, kad jos vyras yra likęs Vokietijoje gydytis sanatorijoje, prašė užėti ją į jų ofisą Chicagoje arba Clevelande, pažadėdami jai pasirūpinti, kad jos vyras būtų įleistas į JAV.

kurį jam padarė įstaigos auklėtiniai.

— Tik keletas iš šiandien sutiktųjų auklėtinių, — kalbėjo inspektorius: — darė įspūdį psichiškai nesubrendusių žmogaus. Priešingai — daug iš jų žvelgė visiškai protinomis akimis!...

Inspektorius kalba nebuvo palydėta plojimais. Trumpam laikui prie stalo viešpatavo tylą, kurioj musė skrendant girdėtum. O po jos šeiminkai pareikalavo inspektorij pasiaušskint, ką gi jis iš tikro apie juos ir jų įstaigą manęs.

— Taigi nieko ypatingo apie jūsų įstaigą aš nemanau, — ramiau balsu prabilo inspektorius: — darau tik palyginimą tarp jūsų vadovaujamos psichiškai nesubrendusių jaunuolių auklėjimo įstaigos ir tų, kurias man yra tekę inspektuoti.

O po šito pasiauškinimo, švedų laikraščių žiniomis, inspektorijui tekė nutraukti pietus ir kuo skubčiausiai pasišalinti. Pasirodo, kad taksis šoferis „idijotų auklėjimo namus“ suprato taip, kaip Tavastehus gyventojai kad supranta, ir nuvežė socialinių reikalų ministerijos inspektorij į Suomijos komunistų partijos apmokymo centrą, vadinamąjį Sirola institutą. Šis institutas kaip tik ir yra įkurtas buvusiam Daugso dvere prie Tavastehus, kurį Sovietai yra „išnuomavę“ Suomijos komunistų partijai.

J. Raudenis (Drb.)

SKAUTŲ SKYRIŲ veda vyr. sklt. Vyt. Namikas

SELMA LAGERLOEF

MELI

Meli tėvas prieš savo trobelę aptvėrė porą kvadratinį metrų spygliuotąja viela. Gal jo buvo manya įtaisyti čion kokį sodelį. Bet kol kas viską dengia didokos uolų nuotrupos ir tarp jų gulintieji, maži, kertuoti rūdžių liekanų gabalėliai. Ten taip pat, kaip visur šiame mieste. Žemės visai nematyti ir jokia žolėlė ten nedegsta.

O kaip ten nyku saulėtą vasaros dieną, ten, tarp tų uolinių nuotrupų! Karšta ir niekur nerasi pavėsio. Maži akmenėliai nuo saulės spindulių įkaista bemaž iki raudonumo; pusiaudienį žemė dvelkia, berods, tokia pat kaitra, kaip ir dangus. O ir be to dar yra ten nemaža visko, kas daro žmogui būvį nepakenčiamą, net vėsesnę dieną. Iš gretimos gatvelės kyla tiršti dulkių debesys, o nuo sunkiai į kalną besirioginančių garvežių atplaukia juodi, troškūs dūmai. Šiaurys vėjas atpučia rūkštus popieriaus fabriko kvapo, vakarų vėjas atneša slopinančių sierinių garų iš seno, didelio namo, sieros tirpyklos. Ir visi, gyvenę aplink, eina į darbą tingūs ir apkartę, ir tik laukia, kad greičiau diena baigtųsi. Jie yra stiprūs ir sveiki, bet niekuomet nemano būti laimingi. Ir kaip jie galėtų manyti? Juk jie diena iš dienos, metai iš metų taip pat, kaip kiti, pirma jų buvę atlieka vis tą patį darbą ir vis tuo pačiu būdu. Nė vienas jų nepradeda ką naują, nė vienas nežengia kitokių kelių. Nė vienas neturi tokio darbo, dėl kurio galėtų pamiršti kaitrą, troškulį ir nuovargį.

Vaikai, stiprūs ir sveiki, susibūrę po keliolika, stovinėja ir stumdosi ties geležinkelio pervažiu. Jie vis lipinėja stiebais, landžioja šen bei ten po nuleista kartim. Ir rodosi, kad tie sveiki, nerūpestingi vaikai nesugeba sugalvoti nieko džiuginamo. Jie neranda sau jokio darbo, tik vis taip pat šokinėja geležinkelio bėgiais ar landžioja po kartim. Retai, labai retai tenguirsti jų juoką; bet ginčai kyla dažnai; garsiai šaukdami jie stumdosi ir net mušasi.

Tuo metu maža mūsų kuprelė sėdi savo sodely, kur pilna tik pilkų uolų nuotrupų ir įvairiaspalvių rūdžių liekanų. Ji viena. Jos motina bijosi saulės ir sėdi dažniausiai kambary, tuo tarpu mažytelį geriausią kaitroje, jai niekad nesti per šilta.

Kartais ji pašoka ir, įbėgus pas motiną, pasakoja: „Aš taip gerai žaidžiu. Mamyte, ar nenori pasižiūrėti?“

Tai, kas ją taip domina — yra žiogas, per neatsargumą nusilaužęs sau koją. Jo laimė, kad jam tai nutiko Meli sode, kuriame šiaip maža ko gera tegalėjo rasti. O dabar maža mergaitė, laikydama gyvūnelį savo ilgais, plonais pirštais, atdžiai tiria sergančią koją. Paskiau ji greit ir atsargiai suveržia lūžimą praskeltu degtuku; neabejotina — žiogas greitai pagysias. Paskui ji rūpestingai paguldo ligonį ant nugaros, kad tas kartais nesugundytų pajudinti sergančią koją ir nustumti perrišimą. Žiogas, įkištas mažon dėžutėn, padaryton iš senos kortos, nugabamas į Meli ligoninę.

Šiaurinėje didžiausios uolos nuotrupos pusėje yra įdubimas, daręs tarsi urvą. Ten stovi keletas mažų narvelių; kai kurie jų pagaminti iš šiaudų, kartono, kiti iš šakelių ar vielos. Tvarkingai, dviem eilėm, tarsi lovos ligoninėje, stovi jie ten po mažais skliautais. Čia pat atnešamas ir žiogas, nes šis urvas yra ne kas kita, kaip ligoninė. Čia, šioj ligoninėj, daugeliui nelaimingųjų buvo teikta priežiūra, ir gražinta sveikata. Ir dabar ją pripildo maži, sveikatos trokštą gydymieji. Čia pat vargšė protoji mergaitė, per silpna mokyklai lankyti, rado sau

darbo. Aprūpinusi žiogą, ji traukia narvelį po narvelio ir slaugo jų gyventojus. Yra čia gražus, baltas karvelis. Sunki žaidza matyti jo galvoje ir nugaroje. Jis yra buvęs vanago naguose, bet paskutinę akimirką išgelbėtas ir atgabentas pas Meli. Mažoji mergaitė kažkokiu antgamtinu būdu išmoko žaidžų gydymo meno; karvelis supranta tai ir išimtas iš narvelio glaudžiasi prie jos, glaudžia galvutę prie įkritusio žandelio.

Dar yra čia žvirblis palaužtu sparnu; bet sparnas vėl sutaisytas ir stipriai pririštas prie kūnelio. Jis greit pagis. Pilnas gyvenimo džiaugsmo šokinėja jis narvelyje, ir Meli juokiasi iš jo, nes, nors jis jau plasnoja sveiku sparnu, vis dar nustoja pusiausvyros ir virsta.

Greta žvirblio visai tyliai sėdi maža pelytė, iškėlusį vieną koją. Meli skaudu į ją žiūrėti, nes mažos, nusiminusios pelytės ji negalės pagydyti. Vieną letenėlę nukirto jai spąstai, ir nors Meli užgydys žaidžą, vis dėlto pelytė turės visą amžių šluvuoti arba bėgioti trimis kojėlėmis.

Yra čia ir pora kačiukų, dar visai mažulyčių; jie dar akli ir nepajėgia vaikščioti savo mažom kojėlėm, tik šliaužioja. Jie nėra ligoniai, bet jų motina juos paliko, ir todėl juos atnešė pas Meli. Visur kaimynystėje pažįsta Meli, žino, kad visi silpnieji ir palieję ras globą ir prieglaudą pas mažąją kuprelę.

Gilumoje viename narvelyje, tupi kanaraitė. Pasišaukusios, išblukusios plunksnelės — jau nebe geltonos, bet kuone baltos. Iš pirmo žvilgsnio matyti, kad ji serga; ji nenori nei lesti, nei čulbėti. Jinai priklauso senajai poniai, iš pienenės. Visą žiemą tupėjo jos mažame, tamsiame kambarėly ir nesilgėjo nei šviesos, nei oro. Bet vasarai atėjus ji vis tupi vienoj ir toj pačioj kertelėje ir visai sumenko. Šis paukštis yra senajai poniai didžiausia brangenybė. Kai atnešė ta ponia paukštį pas Meli, tėvas ir motina nustebo, kad mažytė yra įsigijusi tokį didelį pasitikėjimą. Bet ir Meli nieko kita negali padaryti, tik sėdėti ir žiūrėti į juodas paukščio akis. Taip jos sėdi abi, visai tyliai, nejudėdamos — ligonė ir slaugytoja. Paklausta apie paukščio sveikatą, mergaitė atsako tik pašnibždom.

(Bus daugiau)

* „Amerikos Balso“ radijas gražiai paminėjo LSS-gos 35 metų sukaktį. Minėjimas buvo daromas su eigos diena. Šia proga apie mūsų skautus-tes kalbėjo „Amerikos Balso“ redaktorius fil. sktn. P. Labanauskas. Savaitinėje spaudos apžvalgoje jis pastebėjo, kad tai su eigai lietuvių skautai-tės renkas šiandien ir Pietų Amerikoje, Kanadoje, Europoje ir kt. kraštuose.

* Pirmioje jau yra patvirtinta prityrusio skauto vyčio programa ir gražinta Vyriausiam Skautininkui vykdyti.

* Yra gautas skautų kalendorius „Tauta Budi“, kuriame telpa daug įdomių žinių apie mūsų tėvynę. Norintieji jį įsigyti kreipiasi pas V. Namiką.

* Š. m. vasario 21 d. 10 va. visi skautai-tės renkas uniformuoti į „Laiko“ skaityklą.

DRAUGININKAS

NAUDINGAS NUTUKIMAS

Amerikos mokslas patvirtina lietuvišką priežodį: „Kol riebusis sudžius, tai liesasis padvės“, nes atominame amžiuje riebus žmonės turi daugiau galimybių išgyventi, negu liesieji. Mat, kritus atominiame sviediniui ar bombai, radioaktyvūs spinduliai rieblesiems nėra mirtinai, kai tuo tarpu liesieji būtų jų užmušti. Taigi perdidelis svoris labai pravartus, jei ne perarti krinta atominė bomba, bet kitais atvejais geriau jo neturėti.

AUSTRALIJA

* Dr. J. Mikuzis, buvęs usarų pulko gydytojas, o Vokietijoje buvęs anglų administruojamos ligoninės direktorium, Adelaidėje iš naujo baigė medicinos fakultatą. Tai pirmasis lietuvis gydytojas, dar kartą baigęs medicinos mokslus Australijoje.

* Skulptorius Teisutis Zikaras dalyvavo metinėje Viktorijos skulptorių sąjungos parodoje, kurioje išstatė 3 savo darbus. Apie juos australų spauda labai šiltai atsiliepė.

AUSTRIJA

* Austrijos PLB valdyba pravedė korespondenciniu būdu naujos valdybos rinkimus. Austrijoje 1953 m. gale buvo iš viso 183 lietuviai: 56 vyrai, 72 moterys, 465 vaikai. Iš jų yra 24 ligoniai ir 29 seneliai. Per 1953 m. mirė 5 asmenys: prof. Buinevičius, ats. pulk. Staškevičius, Vyt. Cyras, K. Milodovovas ir K. Japertas. 1953 m. 12 repatriantų persikėlė į Vokietiją ir 5 emigravo į Ameriką.

ANGLIJA

* Min. B. K. Balučio sveikata pamažu taisyti. Šiuo metu jis jau gali tvarkyti svarbesniusius pasiuntinybės reikalus. Ligos metu jį pavadavo pasiuntinybės patarėjas p. Balikas.

* Londone sukėlė nusistebėjimą, kad Sovietų ambasada, išslyk net pavaišiusi ir pažadėjusi nemokama kelionę į Leningradą, vėliau atsisakė priimti norintį grįžti už geležinės uždangos vieną Londono lietuvių. Dar daugiau nuostabu, kad tokių norinčių „rojų“ pamatyti vis dar atsiranda net iš mūsų tarpo.

ITALIJA

*Italijos užsienių reikalų ministerijos biblioteka prašo leidinių apie Lietuvą svetimomis kalbomis. Jie prašomi siųsti šiuo adresu: prof. Tamborra Angelo, Direttore della Biblioteca del Ministero degli Affari Esteri, Palazzo Chigi — Roma, arba Romos LB pirmininkui: Rev. V. Mincevičius, Via Casalmonteferrato 20, Roma.

* Kun. V. Mincevičius dalyvavo Italijos Alpių Klubo suvažiavime Gressonney miestelyje Alpe. Jis atlaikė suvažiavimo dalyvius pamaldas ir su keliais alpinistais įkopė net ir į vasarą sunkiai pasiekiamą Monte Rosa Dufour viršūnę (4630 m aukščio). Jis yra Aostos Alpių Klubo garbės narys, vienintelis lietuvis, kuris yra užkopęs į visas aukščiausias Alpių viršūnes. Ekspedicija pavyko gerai, nors šaltis siekė 35 laispičius viršūnėje.

Stud. Kazj Ramašauską (sėdi pirmas iš kairės) išlydinti į Š. Ameriką.

JUNG. AMER. VALSTYBĖS

* Marijonų Mišijų Kuopa, kurią vadaro Marijonų seminarijos Clarendon, Ill., auklėtiniai pereinę metų pabaigoje šventė savo 20 veiklos metų sukaktį. Ši mišijų kuopa daug yra prisidėjusi ir prie lietuvių bažnyčių statybos Argentinoje. Šiuo metu kuopai pirmininkauja klier. Kuckelis MIC.

* A. Mikulskis su Čiurlionio ansambliu ir Clevelando simfoniniu orkestru repetuoja St. Šimkaus kantatą „Atsisveikinimas su tėvyne“. Dalyvauja Krištolaitytė ir Metropolitan operos solistas A. Brazis. Kantata bus pastatyta kovo mėn. vienoje iš geriausių Clevelando koncertinių salių. Čiurlionio ansamblis taip pat pasirodys amerikiečių televizijoje su soliste J. Krištolaityte, Clevelando simfoniniu orkestru ir Amerikos lietuvių solistu Vyt. Kušleika.

LIETUVIAI K visame Pasaulyje

* H. Kačinskas, žymusis mūsų aktorius, numato Clevelande įkalbėti į magnetofono juosteles iš mūsų rašytojų kūrybos, būtent Donelaičio, Baranausko, Vaižganto, Mazalaitės ir kt.

* New Yorke Lynn Cottler galerijoje 11 dailininkų parodoje buvo išstatyti ir 4 N. Jasiukynaitės paveiksai, o dail. A. Vitkauskaitės - Merker paveikslas „Maskarado demonas“ buvo išstatytas National Academy surengtoje parodoje.

* Lietuvaitė Rūta Kilmonytė iš Los Angeles pasirašė sutartį su garsiąja filmų bendrove M-G-M dirbti kaip aktorė tos bendrovės gaminama filmose.

* 68-tame metiniame naujų kalbų dėstytojų kongrese Chicagoje iš lietuvių dalyvavo Dr. V. Jaškevičius ir Fordhamo universiteto, L. Jonaitis iš Michigano un-to, Dr. A. Kučas — iš Scrantono un-to ir Dr. A. Salys — iš Pensilvanijos un-to. Dr. A. Salys yra jau du kartus skaitęs referatus slavų ir baltikos sekcijoje, o paskutinį kartą buvo slavų ir Rytų Europos kalbų grupės sekretorius.

* Prof. dr. A. Paplauskas-Ramūnas, Kanados Ottavos un-to dėstytojas, yra pakviestas prelegentu ir garbės svečiu į Amerikos kontinento pedagogų kongresą. Jis, be to, pakviestas skaityti paskaitos „Fizinis ugdymas ir pilnutinė asmenybė“ ir į šiais metais įspanijoje šaukiamą tarptautinį kūno kultūros kongresą.

* Iš jaunesniųjų lietuvių Urbanos un-te matematiką dėsto V. Gylis, fiziologijos skyriuje — įvadinis kursas skaito L. Trečiokas, o gyvulininkystės skyriuje dirba kaip moksline asistentė I. Vadopalaitė. Prie Colombijos universiteto lietuvių kalbos kursams vadovauja Dr. A. Šešplaukis. Jis taip pat tame pačiame universitete dėsto ir kitus dalykus.

* Lietuvos ūkio Atstatymo Studijų Komisijos žemės ūkio sekcija, vadovaujama prof. Paltaroko, yra atlikusi visą eilę studijinių darbų. Jai ypač daug padėjo prof. V. Manešis ir K. Ječius. Dalį darbų norima paskelbti vėšiai spaudoje. Ateityje į talką tikimasi pirtraukti daugiau naujų pajėgų. Tam darbai jau pakviestas agr. A. Musteikis.

ŠVEDIJA

* Senajame Upsalos universitete, Švedijoje, susidomėjimas lietuvių

monizuotas tris mūsų liaudies dainėles: Ko vėjai pūtė, Pas močiutę augau ir Kada noriu verkiu. Tekstą švediskai aiškino dr. L. Kjellbergas. Tai buvo kažkas nauja, daugumai klausytojų niekada negirdėta. Tos trys lietuviškos dainos tiesiog nustelbė visą kitą programos dalį.

VENECUELA

* Kun. Ant. Sabaliauskas, Venecuelos lietuvių kapelionas ir „Tėvų Kelio“ leidėjas bei redaktorius, keletą mėnesių išbuvo Š. Amerikoje ir Kanadoje, lankydamas lietuviškas kolonijas, neseniai grįžo atgal prie savo pareigų. Kun. Sabaliauskas yra parašęs labai įdomią knygą „Nuo Imsrės iki Orinoko“ ir išvertęs keletą knygų, tarp kurių „Mažasis Don Camillo pasaulis“.

VOKIETIJA

* PLB Vokietijos krašto valdybos pirm. Pr. Zundė ir Vasario 16 gimnazijos dir. A. Giedraitis paskelbė atsisaukimą, kuriuo kviečia visus į talką gimnazijai remti. Šiuo metu, kai gimnazija įsikūrė naujoje vietoje, ji yra reikalinga dar didesnė, nors ir vienkartinės, paramos. Reikia klasėms ir bendrabučiams baldų, baltinių, indų ir kt. daiktų. Dar daug lėšų reikia namas galutinai išpirkti. Mokinį skaičiui augant, teks dar daugiau plėstis. O darbas — dar tik įpusėtas. Kelias į lietuviško darbo talką tiesus ir platus bei visiems atviras.

* V. Natkevičius paskirtas lietuvių kalbos mokytoju vyresnėms klasėms. Studijavęs Kauno ir Vilniaus universitetuose liuanistiką ir filosofiją, o Vokietijoje Tūbingeno universitete baigia ruošti filosofijos doktoratą. Taip pat lietuvių ir lotynų kalbai dėstyti paskirtas kun. Viktoras Kaleckis, zarasiškis, studijavęs Kaune, Vokietijoje ir Romoje.

PAJIESKOJIMAI

PAJIESKOMI ASMENYS

Šipaila Jurgis ir Saliomėja, kilę iš Zvirgždaičių val., Klimukė Stasė, kil. Stugučių km., Barzdų val., Stanikaitė Marija iš Barsiukų km., Papišės val.

Suminėtieji, arba juos pažįstą asmenys, prašomi atsiliepti Pasiuntinybėn Montevideo, calle Juan Maria Perez 2820, Pocitos, darbo valandomis (9—12 val.).

Pasiuntinybė

Montevideo, 1954 m. vasario 4 d.

PAJIESKOMAS FELIKSAS GUŽEVIČIUS

Jieškau brolio Felikso Guževičiaus, išvykusio iš Lietuvos, Simno miestelio 1926 m., 18 metų amžiaus, į Buenos Aires, Argentiną. Jei kas žinotų apie jį, prašome pranešti „Laiko“ redakcijai arba man šiuo adresu: Stanislava Guževičiūtė (Sesuo M. Natalija), R. F. D. 2 Putnam, Conn., EE. UU. de Norteamerica.

Emilijos Petkūnaitės, kilusios iš Jurkupių km., Rokiškio apskr., 1926 m. išvykusios į Argentiną (Patagonia), pajieško jos brolis Paulius Petkus, gyv. Cuba 4155, Cerro, Montevideo, Uruguay.

Adelės Culkinytės-Grigošaitienės, anksčiau gyvenusios Pasaje Casique 2586, Buenos Aires, pajieško jos sesuo Rozalija Juškaitienė, gyv. 287 Beach R. D., Watervliet, Mich., USA (anksčiau gyveno: 5712 Race Ave., Chicago, Ill.).

Ona Elšminskienė iš JAV pajieško savo brolio Jurgio Balevičiaus, savopusbrolio Povilo Stančiko, pusseserių Paulinos Stančikaitės ir Petronėlės Stančikaitės - Poškinės, kilusių nuo Mažeikių. Patys pajieškomeji ar juos žinantieji tesikreipia į „Laiko“ redakciją.

Petras Vitkus pajieško savo dviejų brolių Alekso ir Jono Vitkų, kilusių nuo Šiaulių. Kas žinotų apie juos, gyvus ar mirusius, maloniai prašomi pranešti „Laiko“ redakcijai, nes yra jiems labai svarbių žinių.

Teisėjas, žiūrėdamas į teistamąjį, sako:

— Ar aš nesakiau, kad čia tavęs daugiau nebenerėčiau matyti?
— Taip, pone teisėjas, bet poli-cininkas tuo nepatikėjo.

MONTEVIDEO

URUGVAJAUS LIETUVISKASIS JAUNIMAS

Lietuviai imigrantai Urugvajuje pradžioje pergyveno didžiausias bedarbės laikus. Pamažu įsitaisė fabrikuose, kur gausiame veido praktiškai pelnosi sau kasdieninę duoną. Jie deda visas pastangas, kad bent jų vaikai neturėtų tiek daug vargo.

Genė Pagarauskaitė

Ir iš tiesų, retai kuris iš jaunųjų lietuvių dirba savo tėvo darbą, beveik kiekvienas iš jų turi kokią nors specialybę, geresnį pragyvenimo šaltinį. Vienas kitas studijuoja net universitete.

Visiems Urugvajaus lietuviams gerai pažįstama Genė Pagarauskaitė Augys, baigusi 1945 metais gimnaziją, įstojo į Montevideo Medicinos Fakulteto dietistų skyrių. Ji baigė labai gerai ir per konkurso egzaminus laimėjo antrąją vietą. Dabar Genė dirba maitinimo skyriuje „Hospital de Clinicas“. Tai yra moderniausia Montevideo ligoninė.

Genės malonus charakteris ir jos kuklumas užkariavo visą širdis, tiek ligonių, tiek jos bendradarbių. Dėl savo sumanumo Genė vadovybės yra labai vertinama. Genė Pagarauskaitė buvo ne tik gabi mokinė ir šiandien yra didelė savo profesijos specialistė, bet ji yra gera lietuvi ir uoli katalikė. Genė, gimusi Urugvajuje, kalba taisyklinga lietuvių kalba ir nuoširdžiai prisideda prie Urugvajaus katalikiško jaunimo veikimo, būdama Urugvajaus Lietuvių Vyčių nare.

* ISNUOMOJAMAS greitai laiku NAUJAS NAMAS su visais patogumais: du miegamieji, vestibulis ir salė bet kokiai prekybai. Paraguay ir Mendoza gatvių kampas, Avellaneda (prie lietuvių bažnyčios). Kreiptis į „Laiko“ administraciją.

SVARBIEJI ADRESAI

Lietuvos Pasiuntinybė Urugvajuje: Juan María Perez 2820, Montevideo, Telef. 41-55-91.

VIEŠBUČIAI ATOSTOGOMS:

* ALF. DEGULIO ir K. PAULASKO lietuviškas restoranas su lietuviškais valgiais yra Paseo Colón 449, Buenos Aires. Didelis valgių pasirinkimas, mandagus aptarnavimas. Aptarnauja patys šeimininkai.

* „LIETUVA“ Sav. V. Nalivaika. Dėl informacijos kreiptis: Turismo Agencia, Florida 165 (Galeria Güemes), escritorio 529, p. 5, T. E. 83-9584.

* „PENSION LITUANA“, sav. Juozas Palgis: Villa Rumipal, Córdoba, Dpto. Caramuchita. Prie žaivingo kalnu ežero (Lago Embalse). Lietuviški valgiai, mandagus aptarnavimas. Pragyvenimas dienai tik \$ 17.

* „ZEMAITIJA“. Islas del Ibcuy. Sav. J. ir A. Burokait.

* CONDOR HOTEL, Villa Rumipal, frente al Balneario del Embalse del Rio III (Sierras de Córdoba). Sav. Paulauskas ir Degulis. Lietuviški valgiai. Pragyvenimas dienai tik \$ 19.

„LAIKO“ SPAUSTUVĖ

plėgta ir meniškai atspaudžiama vizitines, vokus, propagandos lapelius, vestuvinius pakvietimus, Pirmos Komunistinės pavelksčių, įvairius komercinius blankus ir atlieka kitus spaudos darbus.

Kreiptis: Mendoza 2280 Avellaneda, Buenos Aires. T. E. 20-9027.

Imprenta de „L A I K A S“ Mendoza 2280 * Avellaneda

Linkime Genėi Pagarauskaitėi gražios, pilnos Dievo palaimos ateičiai. Genės tėvėliams dėkojame, kad jie nesigalėjo aukų ir triūso, leisdami savo vienturtę į mokslą ir auklėdami ją katalikiškoje dvasioje. Tai yra didžiausias turtas, kokį tėvai gali duoti savo vaikams. Genės asmenyje Tėvynė ir žmonija susilaukė vienu naudingą žmogumi daugiau.

Pagarauskių šeimos bičiulis

BERISSO

* BERISSO LIETUVIAI Vasario 16 d. mini triguba programa: Vasario 16 d. vaikų uždėjimas ant San Martín ir Eva Peron paminklų Eva Peron mieste, vasario 20 d. pilietinis minėjimas „Mindaugo“ Dr-jos patalpose ir vasario 21 d. 10 val. iškilmingos pamaldos vietinėje bažnyčioje. Visur laukiama gausaus lietuvių dalyvavimo.

BUS DIDELIS JAUNIMO BALIUS

Vasario 27 d. 22 val. „Mindaugo“ Dr-jos Jaunimas rengia didelį balių su šokiais. Balius bus „Mindaugo“ Dr-jos patalpose. Bilietai vyrams — \$ 12.-, moterims — \$6.-. Visi kviečiami iš anksto užsirašyti „Mindaugo“ Dr-jos valdyboje.

* „Mindaugo“ Dr-jos atstovai pirm. J. Intas, vicepirm. V. Stundžia, jaunimo pirm. A. Jocyas, A. Razanskas ir J. Vogulis vasario 7 d. dalyvavo Villa Lugano Lietuvių Centro asadoje.

* „Mindaugo“ Dr-jos pirmininkas J. Intas ir valdybos narys M. Tamoliūnas dalyvavo Lietuvių Centro Villa Lugano surengtame Vasario 16-tosios minėjime šio mėn. 13 d. „Nemuno“ Dr-ją atstovavo pirm. P. Dulke ir sekr. L. Ivoškevičius.

* Henrikas Virbickas jau antras mėnuo gydomi koją.

* Atostogaujanti p. S. Mikelaitytė su sūnum Kordobos kalnuose jau visą mėnesį. Mar del Platos vandenys atostogas leidžia p. J. Žagrakalienė su sūnumu Henriku, taip pat p. V. Bukauskaitė ir p. O. Zalnerauskienė.

* A. Stulpinas Swift kompanijoje pakeltas į valdininkus.

* A. Grižaitė gavo darbą Swift bendrovėje kaip tarnautoja.

* S.Gvozditė valdiškoje socialinio turizmo įstaigoje Eva Peron mieste dirba kaip valdininkė.

* A. Mikaliūnas, buvęs „Mindaugo“ Dr-jos generalinis sekretorius, valdiškais reikalais važinėja po visą Buenos Aires provinciją. Buvęs jo padėjėjas A. Žemaitis vasario 7 d. lėktuvu kaip valdiškas tarnautojas išskrido į Santa Cruz, kur mano išbūti apie 2—3 mėn.

* J. Kazlauskas vasario 21 d. lėktuvu išskrenda į Santa Cruz darbuotis kaip ligonių prižiūrėtojas. Ten jau du mėnesiai darbuojasi senas mindaugietis J. Šimėnas, kaip garo mašinų specialistas.

* L. Stulgys vasario 9 d., eidamas parsivežti sergančios žmonos iš ligoninės, staiga sugriuvo ir mirė nuo širdies priepuolio. Palaidotas sekančią dieną Eva Peron kapinėse.

PADRĖKA

Už labai vykusiai surengtą „Mindaugo“ Dr-jos Jaunimo gegužinę š. m. sausio 31 d. Punta Lara reiškiama padėką daugiausiai pasidarbusiai Rengimo Komisijai: pirm. A. Jočiui, p. p. L. Marcinkevičiutei, A. Grižaitėi, M. Gvozdytei, E. Mažnikaitėi, E. Petraitytei, N. Stašytei, R. Mikelaičiui, J. Voguliui, E. Žagrakaliui, J. Pamparui, F. Zubauskui ir visiems prie to darbo prisidėjusiems. Taip pat už atsilankymą dėkojame ALB Temperley Apylinkės nariams ir „Aušros“ chorui, Prekybininkų ir Pramonininkų Sąjungos nariams su p. J. Čikštu prūsų, Vyčių S-gai, visiems Buenos Aires ir Berisso lietuviams bei „Laiko“ ir „Balso“ atstovams ir visiems už skaitlingą atsilankymą.

„Mindaugo“ Dr-jos Valdyba

LIETUVIAI, SAUGOKIT SAVO SVEIKATĄ,

dažnai pasitikrindami Rivadavia 3070, Bs. Aires., šlapumą, kraują, odos sutrikimus, virškinimą, skilvį, inkstus, reumatizmą, širdį, kvėpavimo organus, nervus, gerklę, nosį, ausis. Gydytojai: Filippini, Aiello, Macchi, Morales. Galima susikalbėti ir lietuviškai

Rivadavia 3070, Plaza Once, Bs. Aires

ROSARIO

BAŽNYČIOS PASVENTINIME LAUKIAMA DAUG LIETUVIŲ

Rosario lietuviai nekantriai laukia, kada galės pereiti į savas patalpas — parapijos namą ir bažnyčią. Dievui padedant, vasario 26 d. bus didelės ir gražios iškilmės. Pamaldos bus 10 val. ryte, kurių metu šv. Cecilijos choras išpildys visą muzikalinę dalį. Šventinimo apeigas atliks pats Rosario vyskupas kardinolas Ant. Caggiano. Iškilmėse pasizadėjo dalyvauti daug lietuvių iš Buenos Aires. Santa Fe lietuviai daro didelę ekskursiją ir atvyks autobusu. Girdėti, kad ir Kordobos lietuviai iškilmėse bus taip pat atstovaujami. O tokios iškilmės retos, ne kasdieninės. Tad gera, kad lietuvių pasinaudotų progą dalyvauti iškilmėse ir pasimatyti vieni su kitais. VISI YRA LAUKIAM IR KVIEČIAM.

PASKIRTA NAUJA PARAPIJA

Šiomis dienomis Rosario kardinolas išleido dekretą, kuriuo paskyrė Rosario Tėvams Marijonams valdyti naują šv. Kazimiero parapiją. Parapijos ribos yra tokios: Av. Orono, Arroyito Saladillo, Buenos Aires gatvė iki Pres. Urriburu, paskui Av. San Martín iki Ondrade. Tai gana plati parapija, apimanti visokių tautybių žmones. Šiose ribose yra gyvenančių taip pat nemaža lietuvių. Su šiuo paskyrimu Argentinoje lietuvių Marijonai jau valdo dvi parapijas.

NAUJAS TT. MARIJONŲ ADRESAS

Vasario mėn. pabaigoje TT. Marijonai palieka Buen Pastor koplyčią, Laprida 2785, ir persikelia gyventi į naujas patalpas prie šv. Kazimiero bažnyčios. Naujasis TT. Marijonų adresas yra toks: Padres Marianos, Av. N. S. del Rosario (Ex Lucero) 1846, Rosario, S. Fe.

* Julija Aleknavičienė ir Tomas Plepys sumainė žiedus Merced bažnyčioje. Svočiai buvo Bronius ir Joana Jonaičiai.

* K. Aleknavičiūtė iš Humberto Tolini Merced bažnyčioje sukūrė naują šeimą. Santuokos liudininkais buvo Jonas ir Eugėja Jonaičiai.

* Joana Seniūnaitė ir Nikolas Kovalčiukas sukūrė šeimos židinį su iškilmingomis apeigomis ir šv. Mišiomis. Povestuvinei kelionei išvyko į Kordobą.

* Malvina Rudytė ir Antanas Glavinskas iš Buenos Aires vasario 13 d. Merced bažnyčioje sukūrė lietuvišką šeimą židinį.

* Laukiama dar dviejų vestuvių, bet apie tai vėliau. Sujudo Rosario lietuviškas jaunimas!

SANTA FE

* Lietuviškos pamaldos Santa Fe lietuviams įvyko vasario 7 d. N. S. del Huerto koplyčioje. Šv. Mišias buvo užsipašęs B. Jurgelionis už savo brolių a. a. Vaclovą. Pamaldose dalyvavo skaitlingas būrys lietuvių. Pamaldas laikė ir pamokslą pasakė iš Rosario atvykęs kun. K. Vengras MIC.

* Santa Fe lietuviai rengiasi skaitlingai dalyvauti atrosios Argentinoje lietuviškos bažnyčios pašventinime. Teko girdėti, kad bus samdomas lietuviams atskiras autobusas.

* Angelė Budriūnaitė sėkmingai užbaigė mokytojų seminariją (Escuela Normal) ir gavo mokytojos teises.

* Vanda Cinskaitė susižiedavo su Humberto Carpinetti.

* Magdalena ir Antanas Mikučiauskai abu yra susirgę ir paguldyti ligoninėje - policlinico. Tautiečiai aplankyti!

* Viktoras Mačiulis iš Rosario atlieka savo karinę tarnybą Santa Fe gvardijoje. Jis aplanką p. p. V. ir E. Kalėdus, kurie jam iškėlė gražią vakarienę.

* Sigitas Kaufmanas karinę tarnybą atlieka jūrininkų daliniuose laivyne Puerto Belgrano, Bs. Aires provincijoje.

* Nilda Kalėdaitė buvo smarkiai susirgusi, bet, tėvų uoliai prižiūrima, jau pasveiko.

* Vitas Malinskas užbaigė karinę prievolę San Tomė kariuomenės stovykloje ir grįžo pas tėvus. Nesenai lankėsi Bronius Malinskas iš Kordobos valdžios aviacijos mokyklos. Jis paviešėjęs vėl grįžo į Kordobą.

KORDOBA

VASARIO 16 MINĖJIMAS

Lietuvos Nepriklausomybės atgavimo — Vasario 16-tos minėjimas įvyksta vasario 20 d., 21 val. laikinose S. L. A. 6 skyriaus patalpose, Eufrosio Loza 1045, Kordoba, p. K. Saduko namuose. Bus labai įvairi ir graži programa, nes yra užkviestos jaunos mergaitės iš Buenos Aires, dabar atostogaujančios Villa del Dique, specialiai išpildyti šios istorinės dienos programą.

Visi ir visos, dideli ir maži prasmiai skaitlingai dalyvauti.

S.L.A. 6 SKYRIAUS VALDYBA

S. L. A. 6 skyriaus valdyba 1954 metams yra išrinkta tokios sudėties: pirm. Petras Meilutis, vicepirm. Dr. Aleksas Zotovas, sekr. Antanas Janulis, sekr. pad. Aldona Zotovienė, išd. Kazys Sadukas, išd. pad. Jonas Tumosas, valdybos nariai — Vladas Šimoliūnas, Vaclovas Šulcas ir Ona Žiedonienė. Revizijos Komisija: Kazys Bražiūnas, Jonas Jankūnas ir Dr. Justas Kuncaitis. Ligonių lankytojos: Elena Janulienė, Valerija Bendinskienė ir Magdarena Sadukienė.

SALĖS STATYBA

SLA 6 skyriaus nuosavos salės statyba vyksta pilnu greičiu. Iki šiol visi darbai yra atliekami pačių skyriaus narių šeštadieniais ir sekmadieniais. Visi nariai kviečiami kaip galima daugiau ir punktualiai dalyvauti nuosavos salės statybos darbe. Kai greičiau atliksime šį be galo svarbų statybos darbą, tada galėsime pasilsėti. Tad vyrai suskirkime!

Valdyba.

KRIKŠTOS VILLA DOLORES

Natalijos Šemaitytės ir Eduardo Zdanevičių, gyvenančių Villa Dolores, Kordobos kalnuose, sūnus Karolis Eduardas buvo pakrikštytas vietinėje bažnyčioje. Krikšto tėvais buvo Stela ir Karolis Dobkevičiai, nuvykę iš Buenos Aires. Tuo pačiu metu buvo pakrikštyta Stelos ir Karolio Dobkevičių duktė Stela Maris-Žvaigždutė, kurios krikšto tėvais buvo Natalija ir Eduardas Zdanevičiai. Tai buvo dvigubos krikštynos. P. p. Zdanevičiai savo namuose padarė didelę krikštynų puotą, kurioje dalyvavo daugiau šimto lietuvių ir vietinių iš Villa Dolores. Vaisėse dalyvavo taip pat vietos burmistras (intendente) ir kunigai. Gražiai p. p. Zdanevičių šeimynai buvo palinkėta laimingo gyvenimo. Be sūnaus Karolio Eduardo, kurį šiuo metu pakrikštijo, p. p. Zdanevičiai dar augina tris dukteris: Emiliją Birutę, Laimutę Luisą ir Oną Nataliją.

MŪSŲ MIRUSIEJI

MIRĖ ANTANAS JUKNA

Vasario 14 d. naktį savo namuose, Belgrano 5811, Wilde, po sunkios ligos mirė Antanas Jukna. Vėlionis buvo gimęs Šauklių km., Šimkaičių vals., Raseinių apskr. Buvo sulaukęs 57 m. amžiaus. Argentinoje atvyko su šeima 1928 m. Giliam nuliūdime liko žmona Petronėlė Bardauskaitė Juknienė, dukterys Stasė, Nelida-Olga ir sūnus Oskaras. Palaidotas su religinėmis apeigomis vasario 16 d. Sarandi kapuose.

Su „FLASH ELEKTRONIKU“ fotografuoju sužieduotuves, vestuves, krikštynas, gimtadienius ir kitas šeimų bei organizacijų šventes. ORGANIZACIJŲ VEIKLOS NUOTRAUKAS VELTUI PATIEKIU PAŠAULIO LIETUVIŲ ARCHYVUI IR SPAUDAI. Atlieku visus foto darbus.

L. KANČAUSKAS,

c. Mendoza 2249, Avellaneda, (prieš lietuvių bažnyčią), Tel. 20-9027 nuo 16 iki 20 val.

MAUDYKLĖS „KAUNAS“ sav. Vladas ir Konstancija Masiokai Sūrus vandens maudyklės, karšti ir šalti užkandžiai, malonus aptarnavimas. Agua Salada.

VILLA LUGANO

LIETUVIŲ CENTRAS MINĖJO VASARIO 16 D.

Villa Lugano Lietuvių Centras vasario 13 d., šeštadienį savo patalpose gražiai paminėjo Vasario 16 d. šventę. Lietuvos Nepriklausomybės 36 metų sukakties minėjimo šventę trumpais, bet svariais žodžiais atidarė Lietuvių Centro sekretorė p. Birutė Petrauskaitė. Po įžanginės kalbos buvo sugiedoti Argentinijos ir Lietuvos himnai ir sekė draugių atstovų kalbos.

Berisso „Nemuno Dr-jos vardu kalbą pasakė sekr. L. Ivoškevičius, „Mindaugo“ Dr-jos - pirm. J. Intas, ARLB-nės — J. Kanapinskas, S. L. A. - pirm. J. Každaila, „A.L.Bal-so“ — K. Norkus, Kordobos S. L. A. 6 sk. — V. Šimoliūnas. Kalbas užbaigė Lietuvių Centro pirm. L. J. Mičiūdas. Kalbėtojai prisiminė prarastą laisvę ir reikalą ją vėl atkovoti.

Meninėje dalyje pirmiausiai buvo deklamacijos, kurias atliko mažosios deklamatorės N. Misiūnaitė ir N. Stančikaitė bei A. Keraitis. Po to buvo Villa Lugano choro, vadovaujamo Alf. Petraičio, lietuviškų dainų koncertas. Choras padainavo „Lietuva brangi“, „Kareivėliai žengia“, „Lakštingalėlė“ ir kt. Dainas publikai aiškino B. Rukšėnaitė ir L. Lemberis. L. Lemberis dar padeklamavo, o po to mažieji šokėjai, chorui pritariant, pašoko tautinį šokį — „Bitute pilkoji“.

Esant geram orui publikos buvo gausiai prisirinkę, ir pats Nepriklausomybės šventės minėjimas praėjo pakilioj nutaikoj. — Kor.

BUENOS AIRES

* Aldona Varpukevičiūtė savo artimųjų ir draugių tarpe vasario 15 d. atšventė gimimo dieną.

* J. Gimbutis buvo susirgęs ir kurį laiką turėjo gulėti ligoninėje. Dabar gydomi savo namuose, Segui 522, Buenos Aires.

* Minininkas Andrejaitis po ligos kiek pagerėjo, bet dar vis turi būti gydytojų priežiūroje.

SAVININKAS

parduoda gražų žemės sklypą 336 kv. m., Colombia ir La Rioja gatvių kampas, 4 de Junio (dvi kvadros nuo liet. bažnyčios). Kreiptis dėl smulkesnių informacijų: B. Rivadavia 1427, Avellaneda.

KRAUTUVĖ „NARUŠIS“

kios prekės; c. Unanne 6860, Villa Lugano. Sav. V. NARUŠEVIČIUS. Maisto produktai, gėrimai ir smul-

* OPTIKAS V. RASIONAS: Geol. Mariano Acha 876, Morón: geg. 13-17 val. ir sekm. 13-16 val.

* MINKŠTŲ KEDŽIŲ DIRBTUVĖ Sav. Mikellonis ir Gelbuda: Cosquín 5565, Villa Lugano.

* HORACIO E. CZOP fotografuoja vestuvių, gimtadienio, sužieduotuvių, krikšto ir įvairių švenčių programis. Isleta 3317, Val. Alsina (4 de Junio).

RADIO TECHNIKAS

V. R A M A N A U S K I S mokslus baigęs JAV-bėse. Dirba naujus ir taiso visokių rūšių radio aparatus. Duoda išsimekėjimui.

POLA 289, Buenos Aires T. E. 64-4154

* Moderniškų BALDŲ ir SOBŲ Fabrikas

SAV. E. JUOZAS LISIAUSKAS Pilcomayo 2328 (aukšt. Brasli 1006) 4 de Junio

* MOTERŲ GROŽIO SALONAS IR KIRPYKLĖ „HENRY“. Įvairiausių madų šukavimas moderniausiomis priemonėmis. 20 metų praktika. Sav. Henrikas Lukaševičius: Leandro N. Alem, 818, Bantfield.

* ČIUŽINIŲ, UŽUOLAUDŲ DIRBTUVĖ - PARDUOTUVĖ. Parduodama bovėna, vilnos, įvairios drobės, valizoms užvalkalai, gultoms kėdės ir turkiškos lovos. Taisomos minkštos kėdės. Sav. Antanas Šalčiūnas: Juan B. Alberdi 933 — Bs. Aires. T. E. 60-2784.

JUOZO ŠNIPO BATŲ DIRBTUVĖ ir Cigarečių Parduotuvė: Cabildo 651, Villa Porvenir, Avellaneda. Gaminami nauji ir talsomi seni

HORACIO CZOP KIBIRŲ FABRIKAS (Baldes y Canastos) vartojamų prie statybos ir priešgaisriniam smėliui. ISLETA 3317, Valentin Alsina T. E. 20-9796

Šio, Vasario 16-tosios, "Laiko" Nr. Garbės Leidėja yra p. MARĪJA MAGDALENA EIDUKONYTĖ, pramonininkų Stefanijos ir Bruno Eidukonių dukrelė. Ji yra gimusi 1934 m. vasario 11 d. ir savo tėvelių gražiai išauklėta, išmokyta ir paruošta gyvenimui. Yra baigusi komercijos mokyklą, siuvimo ir kirpimo akademiją ir piano studijas. Su nuosirdumu ir visa jaunystės energija prisideda prie lietuviškų darbų ir kultūrinių parengimų. Mėgsta lietuviškus parengimus bei vaidinimus ir gražiai kalba lietuviškai. Todėl savo 20-ties metų sukakties proga pirmoji iš mergaičių išleidžia "Laiką", tuo įsirašydama į lietuviškos spaudos Rėmėjų ir pirmūnių eiles.

Naujosios Garbės Leidėjos Marijos Eidukonytės tėveliai yra nuosird...

dūs aukštaičiai, kilę iš Vabalninko, Biržų apskr. Br. Eidukonis Argentinon atvyko 1923 m., o po metų sukūrė lietuvišką šeimą su p. Stefanija Kriovaitė. Savo gabumais ir darbštumu jie jau 1936 m. įsikūrė kėdžių fabriką. Darydami nuolatine pažanga per ilgesnį laiką išsūsiuše į pirmąjį pramonininkų eiles ir šiuo metu, be fabriko, turi didžiulę modernišką baldų krautuvę nuosavame name Salta gatvėje 265, Avellanedoje. P. Br. Eidukonis yra vienas iš Lietuvos Prekybininkų ir Pramonininkų S-gos kūrėjų ir jos dabartinės valdybos išdinininkas.

Naujajai Garbės Leidėjai p. Marijai M. Eidukonytei ir jos tėveliams "Laiko" Redakcija ir Administracija dėkoja už šį kilnų spaudos darbo parėmimą ir linki geriausios sėkmės jų ateičiai.

EKSKURSIJA Į ROSARIO

Kaip jau žinome, vasario 28 d. bus naujosios lietuviškos šv. Kazimiero bažnyčios, ką tik užbaigtos Rosario mieste, pašventinimas. Į šventinimo iškilmes, kurias atliks pats Rosario kardinolas A. Caggiano, žada vykti gausus lietuvių būrys ir iš mūsų kolonijos. Ekskursijai yra gauti du vagonai. Traukinys išeis vasario 27 d. 7.15 val. ryto, Rosario mieste bus 12.20 val. Iš Rosario grįžta vasario 28 d. 18 val., Buenos Aires bus 23.30 val. Kelionė į abu galus kaštuos šv. Cecilijos choro nariams \$ 51, o kitiems — \$ 67,50. Ekskursijai įsirašyti galima Aušros Vartų parapijos raštinėje.

BUS GRAŽI SPORTO AIKŠTĖ

Aušros Vartų parapijos sodelyje, prie pat Lietuvos Salės yra daroma graži cementinė sporto aikštė. Aikštės darymo darbams vadovauja inž. L. Stašaitis. Tai bus lietuviams sportininkams didelė naujiena, dabar turės ne tik kur sportuoti, bet ir rengti didesnius sporto šventes bei rungtynes. Kai pabaigs aikštę, bus pastatyti stulpai krepšiniui ir tinkliniui. Aikštė atitiks visoms tarptautinėms sporto taisyklėms. Manoma, kad greitai laiku mūsų sportininkai aikšte jau galės naudotis.

ISVYKO Į Š. AMERIKĄ

Vasario 5 d. lėktuvu iš Ezeiza aerodromo išvyko į Jungt. Amerikos Valstybes Kazys Ramašauskas. Jis prieš porą metų iš ten buvo atvykęs pas savo tėvą, gyvenantį jau nuo prieškarinių laikų Argentinoje, netoli Mar del Platos. Dabar vėl grįžo atgal į Chicago, kur gyvena jo motina. K. Ramašauskas čia pasižymėjo, kaip gabus šachmatininkas, dalyvavęs ARLB Avellanedos Apylinkės valdybos suorganizuotame šachmatų pirmenybių lošime, o tarp pabaltiečių įvykusiose žaidynėse jis atstovavo lietuvius ir laimėjo pusantro taško.

PRIEŠ IŠVAŽIUOJANT, K. RAMAŠAUSKUI P. P. U. IR P. SAKALAUSKŲ NAMUOSE, AVELLANEDOJE, KUR JIS GYVENO, VASARIO 4 D. BUVO SURENGTA JAUKI IŠLEISTUVIŲ VAKARIENĖ. VAKARIENĖS METU IŠVYKSTANČIAM BUVO PALINKĖTA IR JAV-BĖSE SU TOKIU PAT UOLUMU DALYVAUTI LIETUVIŠKAME GYVENIME, YPAČ ŠACHMATŲ SRITYJE.

K. Ramašauskas, nuvykęs pas savo motiną, mano tęsti toliau savo chemijos studijas, kurias šiuo metu buvo nutraukęs.

SURVILAI ISVYKO Į CHILĖ

P. p. Vladė Malelaitė ir Bernardas Survilai vasario 7 d. traukiniu išvyko į Chilę. Ten jie aplankys Santiago de Chile, Valparaiso, Viña del Mar ir kitus gražesnius miestus, tikisi sutikti ir ten gyvenančius negausius lietuvius. Grįždami atgal, žada sustoti Mendosoje ir aplankyti didžiąją Amerikos parodą. Aple vasario 19 d. p. p. Survilai grįš į Buenos Aires.

ATVYKŲ DR. P. BARONAS

Didžiulės Kanados lėktuvų bendrovės inspektorius Dr. Petras Baronas vasario 2 d. antrą kartą atvyko į Argentiną. Jis jau yra aplankęs tos bendrovės reikalais daugelį kraštų, yra buvęs net Japonijoje ir Indijoje, apvažiavęs beveik visas P. Amerikos valstybes. Vasario 7 d. jis, lydimas inž. Jono Ramašausko, dalyvavo lietuvių pamaldose Aušros Vartų bažnyčioje ir pietuose TT. Marijonų namuose. Vasario 9 d. p. p. Baronas lėktuvu išskrido į Urugvajų, iš kur vėliau vyks į Braziliją, o po to atgal į Kanadą. Ateinančio mėn. pradžioje planuoja kelionę į Tolumosius Rytus, kaip Japoniją ir kitus kraštus. Tikimasi, kad jis atvažiuos į Argentiną, kaip minėtos lėktuvų bendrovės atstovas.

MERGAIČIŲ BŪRYS KORDOBON

Vasario 3 d. mergaičių būrys išvyko atostogų į p. p. M. ir K. Stankūnų padovanotą vilą Villa del Dique, Kordobos kalnuose. Ekskur-

NAUJI „LAIKO“ RĖMĖJAI

Spaudos darbą savo aukomis parėmė šie Naujieji "Laiko" Rėmėjai: \$ 50: V. Ratkus. \$ 30: K. Kilauga. Po \$ 20: J. Čikštas, P. Masalskis, P. Miliauskas, A. Ryl-Kuchar ir L. Sruoga. \$ 15: D. Zuoza. Po \$ 10: J. Leita, I. Lukošiuona, J. Miliauskas, K. Strolia ir F. Šia liūnas. Po \$ 5: S. Umbrozas ir M. V. ris.

Visiems Gerbiamiesiems Rėjams "Laiko" Redakcija ir Administracija tariu nuosirdų lietuviškų ačiū.

sijos vadovė buvo p. A. Mikelionienė. Į stotį visas ekskursantas nuvežė p. Ribikauskas K. Šulnio ir A. Geigo sunkvežimiu. Mergaitės išlydėti buvo susirinkę ne tik jų tėvai, bet ir nemažas būrys kitų tautiečių. Vasario 4 d. mergaitės laimingai pasiekė Villa del Dique, kur dabar maloniai leidžia vasaros dienas.

GRAŽIAI ĮSIKŪRĖ

Jau keli metai, kai p. Jonas Šimkevičius yra nusipirkęs gražią vasarvietę Monte Grande mieste. Tai didelis žemės sklypas, apaugęs senais medžiais. Turi taip pat didelį ir patogų maudymosi baseiną. J. Šimkevičius mūsų kolonijoje pažįstamas kaip stiprus metalo dirbinių pramonininkas ir keletos nuosavybių savininkas. Įkūręs savo sūnums Eduardui ir Jonui po fabriko mašinoms dirbti, pats įsisteigė nedidelę dirbtuvę, kur daro bandymus gaminti naujas mašinas. Reikia pažymėti, kad p. Šimkevičius turi didelių sugebėjimų mechanikai ir yra padaręs nemažai naujų mašinų. Dėl p. p. J. ir J. Šimkevičių nuosirdumo sekmadieniais visuomet susirenka jų vasarvietėje gražus lietuvių būrys praleisti laiką, pasikaitinti saulėje ir pasimaudyti. Lietuvių parapijos vaikai taip pat dažnai pasinaudoja šia labai puikia vasarvietė ir maudymosi baseinu, o p. p. Šimkevičiai visada mielai juos priima ir su jais dalinasi jaunystės džiaugsmu. — Čk.

PADEKA

Nuosirdžiai dėkoju p. p. Čikštieinei ir Juškienei už pinigus, kuriuos auškojo rankdarbiams mergaitėms, stovyklaujančioms Villa del Dique. Taip pat dėkoju p. p. Elenai Runimienei ir Juškienei, kurios mergaites aprūpino kelionei pyragaičiais ir tortais.

A. Mikelionienė

PADEKA

Visiems, kurie man sergant namuose ar ligoninėje mane aplankė ar kuriuo kitu būdu manimi rūpinosi, reiškiau nuosirdžią padėką. Ypatingai dėkoju T. T. Marijonams, Seterims, Kazimierietėms, M. ir P. Santarams, Vijūnams, N. ir A. Santarams, N. ir A. Paršeliams, savo broliams Kaziu ir Andriui, D. Šabūnaitėi, R. Kazeliūnienei, J. Savickienei, Grigaliūnams, F. Botecchi, Stacevičiui, Kuojams, S. Piščikiui, Ratkams, J. Maslaveckui, Cerra, Dauravičiui, Gibavičiui, Matulionienei, Petrauskui, Sakalauskui, Stalioraitienei, Mainoniams, Šileikai, Gliosui, savo sūnui ir marčiui, kasdien lankiusiems, ir J. Schwarz, iš ligoninės parvežusiam. Visiems nuosirdus ačiū.

J. Ališauskas

* Muz. Vaclovas Rymavičius, šv. Cecilijos ir Berisso chorų vadovas, vasario 12 d. grįžo atgal iš Caruhe, kur beveik mėnesį gydėsi druskos voniose. Jis dirguos savo vadovaujamiems chorams Vasario 16-tosios minėjimuose Avellanedoje ir Berisse. Pirmoji šv. Cecilijos choro repeticija bus vasario 19 d., penktadienį.

* Pilypas Vaitkevičius, vienas iš "Kauno" restorano savininkų, buvo trumpam laikui nuvykęs į Ilaas Ibicuy, Entre Rios provincijoje.

* Albertas Sibelskis yra pašauktas atlikti karinę prievolę Argentinose karluomenėje.

* Valerija ir inž. Stasys Babroniai Bernal mieste nusipirko namą, kuriame iki šiol gyvena.

* Pramonininkas Stašys Šulnis su šeima vasario 19 d. išvyko į Mar del Platą atostogoms.

* Vaclovas Januškevičius, turįs baldų dirbtuvę ir parduotuvę "La Moderna" Villa Industriales, kartu su p. p. Kaminskais išvyko atostogų į Rio Negro.

* Jonas Sudnias su žmona vasario 15 d. išvyko atostogų į Kordobos kalnus ir apsigyveno K. Paulausko ir A. Degulio viešbutyje "El Condor".

LAIKAS

Franqueo Pagado Concesión N° 4289 Tarifa Reducida Concesión N° 4015

"EL TIEMPO" Semanario Lituanos Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 416395

Redaguoja Red. Kolegija. Red. Pranas Garšva. — Rankraščiai taisomi Redakcijos nuožūra, nesunaudoti — gražinami tik autoriams prašant. KAINA: Argentinoje metams \$ 30.—, pusm. \$ 17.—, vienas nr. \$ 1.50. Urugvajuje met. 5 ur. p. Kitur — met. 3 dol. Oro paštas met. 3 dol.

19 DE FEBRERO

VII METAI — Nr. 109

* VI. Šimoliūnas, Kordobos lietuvių kolonijos darbuotojas, vasario pradžioje atvyko į Buenos Aires, kur mano pasilikti iki šio mėnesio pabaigos. Jis numato ateinantį mėnesį su visa šeima persikelti į Buenos Aires. Apsigyvens p. p. P. ir VI. Urbiečių namuose, Lanus, ir ten pat gaus tinkamą darbą. Tikimės, kad p. p. Šimoliūnai ir čia greit įsijungs į lietuvišką kultūrinį darbą.

* Kun. V. Leščinskas, kuris jau ilgesnį laiką yra Angaco y San Martin, San Juan provincijoje, klebonu, vasario 9 d. atvyko atostogų į Buenos Aires. Gerb. klebonas apsisotjo pas savo brolių p. Alf. Leščinską, Lomas de Zamora. Čia mano pabūti keleta savaitių ir ta proga aplankyti savo artimuosius ir pažįstamus.

* Jonas Plikenis yra pašauktas atlikti karinę prievolę ir šiomis dienomis išvyksta į Azul mieste stovinčius dalinius.

* O. Žmuidzinienė su savo dviem dukromis mokytojoms atvyko iš Bahía Blanca atostogų į Buenos Aires ir viešėjo pas p. p. Račius ir Kanapinskus.

* Jonas Grigaliūnas (s) vasario 14 d. išvyko į Rumipal, Kordobos kalnuose, kur mano praleisti porą savaitių atostogų p. p. Palšių vasarnamyje.

* Medicinos stud. Jonaš Simanauškas neseniai grįžo iš atostogų, kurias maloniai praleido San Clemente de Tuyu kurorte.

* Alf. Lialys su šeima iš Rosario atvyko į mūsų koloniją ir apsisotjo pas savo gimines M. ir E. Mackevičius, Villa Diamante.

* Už a. a. Joną Aukštikalnį, mirusį pereinantis metais, vasario 13 d. Aušros Vartų bažnyčioje buvo iškilmingos gedulingos pamaldos, kuriose dalyvavo visa velionio šeima ir giminės bei artimieji.

* Alf. Leščinskas savo name Lomas de Zamora išnuomoja kambarį su virtuve mažai šeimai.

ŠEIMOSE

NAUJA ŠEIMA

Joana Ragauskaitė ir Antanas Dunauskas vasario 6 d. Aušros Vartų bažnyčioje sukūrė lietuvišką šeimą židinį. Santuokos liudininkais buvo Angelė Ragauskienė ir Tomas Zaliauskas. A. Dunauskas yra prieš trejetą metų atvykęs iš Chilės, kur buvo nuvykęs iš Austrijos, o jaunoji Argentinon atvykusi dar prieš karą. Jaunavedžiai apsigyveno Val. Alsinoje.

*AKRIKŠTYTI LIETUVIŲ BAŽNYČIOJE

Hilda Marija Dietz, Vladislavos Babaitytės ir Santiago Dietz duklė, vasario 13 d. buvo pakrikštyta Aušros Vartų bažnyčioje. Krikšto tėvais buvo Alberto Sarlinga ir Susana P. de Sarlinga.

VASARIO

KOVO

27 — 28 d.

1 — 2 d.

LIETUVIŲ SALEJE, Brasil 835, Avellanedoje,

VYČIŲ SAJUNGA

rengia

KARNAVALUS

su gražia programa, pasilinksminimu ir kitokiomis įvairenybėmis. Gros puiki muzika, bus daug linksmy įvairumų su nepaprastais drabužiais.

UŽ GERIAUSIUS KARNAVALŲ DRABUŽIUS SKIRIAMOS PREMIJOS.

ŠOKIAI iki 3 val. ryto.

Ta proga bus NAUJOSIOS AIKŠTĖS prie Lietuvos Salės atidarymas.

Visi lietuviai kviečiami praleisti linksmai karnavalų laiką.